SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“

w Krakowie

z czynności za rok 1896

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu

dnia 11 kwietnia 1897 roku.

Nakładem Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“.

W KRAKOWIE,

CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ

pod zarządem A. Szyjewskiego.

1897.

I. Sprawozdanie administracyjne.

Skład Wydziału w roku ubiegłym był następujący:

a) wybrani w roku 1894:

1. Dr. Koy Michał, adwokat krajowy.
2. Szurek Karol, radca Sądu Wyższego.
3. Świderski Adam, urz. Tow. Wzaj. Ubezp.
4. Skirliński Jan, właściciel dóbr.
5. Dr. Jordan Henryk, prof. Uniwersytetu.
6. Dr. Borzewski Feliks, adwokat krajowy.
7. Machniewicz Franciszek, art. malarz.

b) wybrani w roku 1895:

8. Piasecki Eugeniusz, słuchacz medycyny.
9. Ujejski Mieczysław, auskultant sądowy.
10. Benaluk Józef, rymarz.
11. Ruciński Szczęsny, naczelnik „Sokoła".
12. Plesnar Ignacy, przemysłowiec.
13. Eljasz Walery, art.-malarz.
14. Dydusiak Franciszek, farmaceuta.
15. Szymczykiewicz Zygmunt, majster ślusarski.
16. Białkowski Mieczysław, urzędnik Magistratu.
17. Gliniecki Bolesław, kupiec.

W miejsce dd. Eugeniusza Piaseckiego, Józefa Benaluka i Bolesława Glinieckiego, którzy obowiązki wydziałowych w ciągu r. 1896 złożyli, powołani zostali do Wydziału w myśl statutu dd. Aleksander Biborski, Ludomir Benedyktowicz i Ludwik Sippel.

c) wybrani w roku 1896:

18. Dr. Styczeń Wawrzyniec, adwokat krajowy.
19. Dr. Filimowski Antoni, lekarz.
20. Rudnicki Józef, kupiec.

21. Turski Władysław, inżynier.
22. Gędłek Aleksander, urzędnik Magistratu.
23. Porębski August, kupiec.
24. Głowacki Franciszek, drukarz.
25. Zelek Józef, adjunt sądowy.
26. Ptaś Józef, adjunkt sądowy.
27. Seidl Wilhelm, sekretarz sądowy.
28. Dr. Cybulski Napoleon, prof Uniwersytetu.
29. Bereźnicki Julian, dyrektor pow. Kasy Oszczędności.
30. Dr. Służewski Kazimierz, lekarz.

W miejsce d. Józefa Ptasia, który został przeniesiony z Krakowa powołano do Wydziału d. dr. Michała Danielaka.

Do komisyi rewizyjnej wybrani zostali:

1. Stein Artur.
2. Gajewski Edmund.

Do sądu honorowego wybrani zostali:

1. Rudolphi Karol.
2. Dr. Wiszniewski Ludwik.
3. Czubek Jan.
4. Dr. Schoen Henryk.
5. Rotter Jan.

Jako zastępcy:

1. Dr. Kopff Józef.
2. Pawlica Jan.

Na posiedzeniu odbytem w dniu 1 kwietnia 1896 ukonstytuował się Wydział, wybierając jednomyślnie prezesem Towarzystwa Dr. Wawrzyńca Stycznia, I. wiceprezesem Karola Szurka, II. wiceprezesem Władysława Turskiego, sekretarzem Mieczysława Ujejskiego, zastępcą sekretarza Eugeniusza Piaseckiego; skarbnikiem Dr. Michała Koya, zastępcą skarbnika Juliana Bereźnickiego, dyrektorem Józefa Ptasia, zastępcą dyrektora Adama Świderskiego; gospodarzem Dr. Kazimierza Służewskiego, zastępcą gospodarza Zygmunta Szymczykiewicza; delegatem do grona nauczycielskiego Dr. Michała Koya, zastępcą tegoż Józefa Zelka; bibliotekarzem Szczęsnego Rucińskiego, chorążym Franciszka Dydusiaka.

Na temże posiedzeniu ukonstytuowały się także komisye, w szczególności: szkolna, skarbowa, jazdy konnej, lekarska, prawnicza, budowlana, obchodowa, mundurowa, kwalifikacyjna i redakcyjna, a nadto zatwierdził Wydział wybrany przez oddział kolarzy zarząd tegoż oddziału.

Rok ubiegły był nader ważnym dla „Sokoła“ krakowskiego. W tym roku bowiem miał się odbyć i odbył się III Zlot Sokolstwa polskiego w Krakowie. Przyjęliśmy na siebie urządzenie tego zlotu, co wymagało wiele pracy i przygotowań. W roku ubiegłym obchodziliśmy 11 rocznicę założenia naszego Towarzystwa, poświęciliśmy nasz dom i nasz sztandar. Po 11-letniej działalności skończyliśmy budowę gmachu „Sokoła“, który odpowie potrzebom Towarzystwa na długie lata, a skończywszy tę pracę przystąpiliśmy do poświęcenia budynku. W dniu 27 czerwca czcigodny ks. kan. Dr. Spis, prof. Uniwersytetu Jagiel., wobec Prezydenta miasta, Wydziału „Sokoła“ i licznych członków i gości dokonał uroczystego poświęcenia budynku, a chóry mięszane pod kierunkiem druha Świerzyńskiego wykonały pieśni religijne i patryotyczne. Czcigodny kanonik w serdecznych słowach podniósł użyteczność Towarzystwa i skuteczność dotychczasowej pracy i życzył Towarzystwu rozwoju na przyszłość. Prezes „Sokoła“ podziękował ks. kanonikowi za dokonany akt poświęcenia, podziękował za serdeczną przemowę zaznaczając, że to co się zrobiło, jest dziełem współobywateli i poparciem miasta i że zakład ten z mozołem i trudem ufundowany porucza nadal opiece miasta i współobywateli.

Sztandar „Sokoła“ poświęcony został w kościele N. Panny Maryi w dniu 29 czerwca równocześnie ze sztandarem związkowym.

Przed zlotem wydaliśmy Pamiętnik „Sokoła“ krakowskiego, w którym historya założenia i rozwoju naszego Towarzystwa jest zamieszczona. Książeczka ta niedroga, bo 60 ct. kosztująca, jako miła pamiątka powinna się znaleść u każdego członka.

Jak użytecznem jest nasze działanie, dość nadmienić, że z zakładów naszych przez owe 11 lat korzystało przeszło 13.000 osób.

Mimo olbrzymich prac przygotowawczych do zlotu, o czem w osobnym dziale rzecz jest przedstawiona, wszystkie oddziały nasze spełniały swe zadanie gorliwie i skutecznie, jak wykazują poszczególne sprawozdania.

Wydział na podstawie projektu komisyi prawniczej uchwalił regulamin dla oddziału kolarzy, chóru „Sokoła i oddziału wioślarskiego.

„Sokół“ jak zwykle, brał udział we wszystkich uroczystościach narodowych.

W dniu 16 września, gdy Najjaśniejszy Monarcha w przejeździe przez Kraków raczył przyjąć hołd miasta, „Sokół“ krakowski ze sztandarem, z Wydziałem swym i wszystkiemi naczelnictwami swych oddziałów uroczyście stawił się na dworcu kolejowym, aby Najjaśniejszemu Panu złożyć cześć i hołd.

Poprzednie Walne Zgromadzenie z dnia 29 marca 1896 zamianowało przez aklamacyę zasłużonego dla Towarzystwa obywatela Wandalina Beringera członkiem honorowym „Sokoła“.

W ciągu roku 1896 p. Teodor Zajdzikowski darował kosztowne okno kolorowe do budynku „Sokoła", a p. Jacek Matusiński budowniczy darował obligacyami kwotę 150 złr., a wreszcie Tadeusz Stryjeński architekt kwotę 100 złr. Wydział składając tym obywatelom podziękowanie, zamianował tychże w myśl statutu członkami założycielami i dotyczące dyplomy im wręczył.

Wysoki Wydział krajowy i świetna Rada miejska udzieliły nam subwencye po 500 złr., za co składamy im wyrazy wdzięczności.

W roku ubiegłym poeta nasz Adam Asnyk obchodził jubileusz swej działalności literackiej. Wydział Towarzystwa powziął jednomyślną uchwałę postawić wniosek Walnemu Zgromadzeniu, aby tego zasłużonego męża zamianować członkiem honorowym Towarzystwa.

W ubiegłym roku zmarli następujący członkowie:

Józef Florkiewicz, Stefan Ertel, Erazm Tałasiewicz, Jan Lebenstein, Józef Rogosz, Michał Karaś i Józef Schlang.

Na pogrzeb zmarłego w Rzeszowie śp. Wiktora Zbyszewskiego wysłało Towarzystwo nasze delegatów.

Cześć pamięci zmarłych!

Z końcem roku 1895 było członków:

a) honorowych	10
b) założycieli	25
c) wspierających i zwyczajnych . . .	786
Razem . . .	821

W ciągu roku 1896 przybyło członków:

a) honorowych	1
b) założycieli	3
c) wspierających i zwyczajnych . .	265
Razem . . .	1090

W ciągu roku 1896 wystąpiło z powodu przesiedlenia się śmierci, lub wykreślonych zostało z powodu niepłacenia wkładek 232 członków, pozostało więc z końcem roku 1896 wszystkich członków 858.

Między członkami, którzy w roku 1896 przystąpili, było z innych Towarzystw, a więc wolnych od wpisowego, 31; członków uwolnionych od połowy wkładek 27, całkiem uwolnionych 26.

Szczegółowe sprawozdanie ze wszystkich oddziałów zamieszczamy poniżej.

Sekretarz: *Mieczysław Ujejski.*

Prezes: *Dr. W. Styczeń.*

II. Sprawozdanie z części gimnastycznej.

Techniczna część nauki gimnastyki spoczywała w rękach grona nauczycielskiego. W skład grona nauczycielskiego, którego naczelnikiem był Szczęsny Ruciński, wchodzili z końcem r. 1896:

1. Bielawski Jan.
2. Długoszewski Jan.
3. Dyduch Tomasz.
4. Dydusiak Franciszek.
5. Gędłek Aleksander.
6. Hubert Mieczysław.
7. Karwowski Stanisław.
8. Kirkor Michał.
9. Pawlica Jan.
10. Dr. Raczyński Adam.
11. Dr. Rowiński Stanisław.
12. Dr. Służewski Kazimierz.
13. Dr. Tokarski Stanisław.
14. Waszkiewicz Jan.
15. Wyrobek Zygmunt.

Zwyczajne posiedzenia grona nauczycielskiego odbywały się pod przewodnictwem naczelnika, a w obecności delegata Wydziału dra Michała Koya w pierwszej połowie każdego miesiąca.

Na posiedzeniach omawiano wszystkie w zakres działania grona wchodzące sprawy, jako to: rozkład ćwiczeń, przydzielanie pracy pojedynczym członkom grona i wprowadzanie ulepszeń stosownie do najnowszych wymagań nauki i hygieny, oraz uchwalano programy popisów gimnastycznych. Obok ulepszeń w tak licznym już zasobie ćwiczeń i przyrządów, wprowadzano również wszelkie w zakres gimnastyki wchodzące nowości, w czem nie pozostawaliśmy w tyle poza zagranicznymi wzorowymi zakładami gimnastycznymi, a śmiało rzec możemy, że wyprzedziliśmy wszystkie Towarzystwa krajowe.

Rozpoczęte w roku zeszłym wprowadzanie gier i zabaw gimnastycznych uzupełnialiśmy dalej i ćwiczenia te cieszą się wielką wziętością. Z przyrządów nowych sprawiono orczyk poczwórny i skrzynkę, która to ostatnia, zwłaszcza w gimnastyce dziewcząt i dzieci, wielkie ma zastosowanie. Z okazyi zlotu wprowadzono rzucanie dyskiem i oszczepem.

Ćwiczenia grona odbywały się trzy razy tygodniowo, na których ćwiczono praktycznie na przyrządach i próbowano wszelkich nowych ćwiczeń i przyrządów. Obok ćwiczeń praktycznych kształ-

ciło się grono także wykładami i pogadankami teoretycznemi, a nadto korzystało z czytelni gimnastycznej, do której prenumerowano wszystkie pisma gimnastyczne i sportowe polskie i czeskie, oraz kilka wybitniejszych pism niemieckich i francuskich. Istniejącą bibliotekę uzupełniono w ubiegłym roku następującemi dziełami:

1. Przewodnik gimnastyczny 1896.
2. Koło 1896.
3. Nauka jazdy konnej: Stipal.
4. Musztra: Cenar.
5. Różności: dr. Tyszecki.
6. Sokol 1896.
7. Der Turner 1896.
8. Monatschrift für das Turnwesen 1896.
9. Zeitschrift für Turnen und Jugendspiel 1896.
10. Schweizerische Turnzeitung 1896.
11. Sport im Bilde 1896.
12. Le Gymnasté 1896.

Ogółem liczy biblioteka 125 dzieł.

W łonie grona nauczycielskiego powstała z końcem roku ubiegłego myśl założenia fachowego polskiego pisma gimnastycznego, którego brak zbyt dotkliwie uczuć się dawał. Przy dobrych chęciach i bezinteresownej pracy kilku członków grona, oraz poparciu Wydziału, myśl ta została zrealizowana i pierwszy numer „Przeglądu gimnastycznego“ ukazał się 1 stycznia 1897 r.

Nadmienić tu wypada, że całą pierwszą połowę ubiegłego roku strawiło grono nauczycielskie nad przygotowaniem przeszłorocznego zlotu, o czem bliższe szczegóły podajemy na innem miejscu tego sprawozdania.

Z powodu też zlotu urządziło grono nauczycielskie w ubiegłym roku tylko jedną wycieczkę gimnastyczną do okolicznych gniazd, a mianowicie do Skawiny, gdzie odbywała się uroczystość otwarcia nowozałożonego gniazda sokolego. Grono brało udział w urządzonych tamże ćwiczeniach, uświetniając z jednej strony uroczystość, a z drugiej chcąc dać przykład zachęcający młodych druhów do pielęgnowania ćwiczeń.

Zanim przeminęły (nie wszędzie dźwięczne) echa zlotu związkowego, — a już zaczęliśmy się zastanawiać nad urządzeniem zlotu okręgowego, który odbędzie się w tym roku w Wadowicach.

Publicznych popisów gimnastycznych urządziło grono w ubiegłym roku dwa, obydwa członków z udziałem grona nauczycielskiego. Na drugim wieczorku, który się odbył w listopadzie, odbyły się zawody w skoku w wyż, z których zwycięzcą wyszedł druh Gustaw Lippel, przeskoczywszy 175 ctm.

Ruch ćwiczących w ubiegłym roku przedstawia się, jak następuje:

1. Członkowie młodsi w ogólnej liczbie 245 ćwiczyli w poniedziałki, środy i piątki od godziny 7-mej do 8-mej wieczorem.
2. Członkowie starsi w ogólnej liczbie 38 ćwiczyli we wtorki, czwartki i soboty od godziny 7-mej do 8-mej wieczorem.
3. Uczniowie Towarzystwa starsi (powyżej 10 lat) w ogólnej liczbie 126 ćwiczyli w poniedziałki, środy i piątki od godziny 6-tej do 7-mej wieczorem.
4. Uczniowie Towarzystwa młodsi (od 5 do 10 lat) w ogólnej liczbie 40 ćwiczyli we wtorki, czwartki i soboty od godziny 5-tej do 6-tej popołudniu.
5. Uczennice Towarzystwa w ogólnej liczbie 114 ćwiczyły we wtorki, czwartki i soboty od godziny 6-tej do 7-mej wieczorem.
6. Uczniowie szkół średnich, a mianowicie gimnazyum św. Anny, św. Jacka i III-go, oraz szkoły realnej w ogólnej liczbie 672 ćwiczyli 12 godzin tygodniowo w poniedziałki i piątki od godziny 3-ciej do 6-tej popołudniu, we środy i soboty od godziny 4-tej do 6-tej popołudniu, a we wtorki i czwartki od godziny 4-tej do 5-tej popołudniu.
7. Oddział przodowników, złożony z wyćwiczonych uczniów szkół średnich w liczbie 40, ćwiczył w niedziele od godziny 10-tej do 12-tej przedpołudniem.
8. Grono nauczycielskie w liczbie 18 ćwiczyło w poniedziałki, środy i piątki od godziny 8-mej do 9-tej wieczorem.

Prócz tego w miesiącach przedzlotowych odbywały się codziennie nadzwyczajne ćwiczenia członków i grona nauczycielskiego, celem dokładnego przygotowania ćwiczeń zlotowych.

Zestawienie liczebne ćwiczących:

	Liczba		Zastępów
	ogólna	przeciętna	
Członkowie młodsi	245	80	8
„ starsi	38	16	2
Uczniowie Towarzystwa starsi . . .	126	34	3
„ „ młodsi . .	40	20	2
Uczennice Towarzystwa	114	48	4
Przodownicy	40	40	4
Uczniowie szkół średnich	672	672	32
Grono nauczycielskie	18	15	2
Razem . . .	1293	925	57

Z zestawienia powyższego wynika, że ruch członków był w ubiegłym roku znacznie liczniejszy, aniżeli w roku 1895, do czego w znacznej mierze przyczyniło się bez kwestyi większe zainteresowanie się ćwiczeniami z powodu zlotu.

Również wzmogła się znacznie liczba uczennic Towarzystwa, co jest nader pomyślnym objawem w naszem społeczeństwie, u którego dotychczas zbyt głęboko było zakorzenione uprzedzenie w tym kierunku. Natomiast zmniejszyła się od września 1896 r. frekwencya uczniów szkół średnich z tego powodu, że szkoła realna urządziła od tego czasu naukę gimnastyki we własnym, nowowybudowanym gmachu.

Naczelnik:

Dr. Służewski. *Szczęsny Ruciński.*

III. Szkoła jazdy konnej.

W roku ubiegłym korzystało z jazdy konnej mężczyzn 80, kobiet 14, uczniów 31, razem osób 125, czyli o 16 osób więcej niż w roku 1895. Z tych do „Sokoła“ nie należało osób 22.

W szczególności odbyto lekcyj:

W miesiącu	Mężczyzn	Kobiet	Uczniów	Razem	Odbyto lekcyj	W przecięciu na 1 dzień	Na jedną osobę przypada lekcyj	Wyjazdów
Styczniu . . .	13	3	4	20	107	3—4	5—6	4
Lutym . . .	18	5	4	27	197	7	7—8	13
Marcu	27	3	5	35	179	6	5	36
Kwietniu . . .	37	4	8	49	324	10—11	6—7	41
Maju	39	4	17	60	507	16—17	8—9	39
Czerwcu . . .	26	3	13	42	210	7	5	41
Lipcu	21	3	4	28	153	5	5—6	36
Sierpniu . . .	21	2	3	26	143	4—5	5—6	27
Wrześniu . .	23	4	4	31	162	5—6	5—6	32
Październiku .	41	3	14	58	344	11—12	5—6	25
Listopadzie . .	38	5	14	57	306	10—11	5—6	18
Grudniu . . .	22	1	6	29	113	3—4	3—4	11
Razem w ciągu roku . .					2745	7—8	22	323

Oprócz lekcyj i wyjazdów oddział konny Sokoła odbywał zbiorowe ćwiczenia konne w styczniu, lutym i marcu po 6 razy, od kwietnia do grudnia po 10 razy w miesiącu, w czerwcu zaś, celem należytego przygotowania się do ćwiczeń zlotowych, 20 razy. W ciągu roku oddział liczył członków od 6 do 13.

Jak powyższe zestawienie wykazuje, lekcyj w roku ubiegłym było więcej o 507, do czego nie wliczamy ćwiczeń oddziału konnego, które czyniły około 1000 lekcyj. Wyjazdów zaś było mniej o 159, głównie z powodu przygotowań do zlotu w miesiącach wiosennych.

Koni z końcem roku 1895 było 6, dokupiono w ciągu roku ubiegłego 12, razem więc było koni 18. Sprzedano w ciągu roku 11, pozostało zatem na rok bieżący 7. Prócz tego 2 konie obce używano do jazdy konnej za koszta wyżywienia w czasie większego ruchu w szkole, z których jeden był przez 73 dni, a drugi 105 dni. Sprowadzając wszystkie konie używane w ujeżdżalni na dnie, było 3495 dni konia, czyli w przecięciu na 1 dzień 9—10 koni, a w porównaniu z rokiem 1895, o 990 dni konia więcej, czyli dzienie blizko o 3 konie więcej.

Strata na 11 sprzedanych koniach wyniosła 244 złr. 29 ct. czyli na jednym koniu 22 złr. 20 ct.

Żywność dla koni zakontraktowana wynosiła od 1 stycznia do 31 października: 7 złr. owies, 3 złr. 40 ct. siano, 3 złr. słoma za 100 kg.; od 1 listopada 6 złr. 90 ct. owies, 3 złr. siano, i 2 złr. słoma za 100 kg.

Wyżywienie konia na dobę wynosiło w przecięciu 70 ct., czyli o 13 ct. więcej niż w roku poprzednim, a to z powodu wyższych cen siana i słomy.

Na końcu sprawozdania podajemy obrót kasowy roku ubiegłego; tu jednakże zaznaczyć musimy iż rok ten pod względem finansowym przedstawia się w porównaniu z rokiem poprzednim mniej korzystnie. W celu należytego wystąpienia na III zlocie Sokołów, za otrzymane z funduszu zlotowego 2000 złr. przedewszystkiem uzupełniliśmy braki w rysztunku i koniach, a utrzymanie przez kilka miesięcy 16 do 18 koni i przyjęcie jeszcze jednego służącego do obsługi, całkowicie fundusz ten wyczerpało. W roku ubiegłym nie mieliśmy wojska na kwaterach, i z tego tytułu odpadł nam dość znaczny dochód, a jarmarki także przyniosły mniej o 114 złr. 55 ct. Również jedna subwencya w sumie 500 złr. nie została nam wypłaconą, lecz użytą na potrzeby działu gimnastycznego, a wskutek tego nie byliśmy w możności zapłacić czynszu dzierżawnego i podatków z ujeżdżalni za II półrocze 1896 r., które w roku bieżącym musimy zaspokoić.

Wskutek zawiązania oddziału konnych Sokołów mogliśmy w tym roku wystąpić publicznie na III zlocie w Krakowie, a przedtem jeszcze oddział nasz zrobił wycieczkę konno do Skawiny w dniu 7 czerwca na uroczystość otwarcia tamtejszego „Sokoła“

i wziął udział w nabożeństwie i pochodzie uroczystym przez miasto.

W drugi dzień Zlotu 29 czerwca, 40 konnych Sokołów, podzielonych na dwa plutony, otwierało i zamykało uroczysty pochód, jaki z okazyi Złotu odbył się z ulicy Basztowej na Zamek w celu oddania hołdu starożytnej stolicy królów naszych i złożenia od Sokolstwa polskiego wieńca żelaznego na trumnie Naczelnika narodu.

W tymże dniu, o naznaczonej godzinie wyruszyło 12 jeźdźców pod kierunkiem druha Walza na obszerne boisko zlotowe i wśród wzmagającego się niestety deszczu, dokładnie i z należytą wprawą przerobiło szkołę jazdy konnej, musztrę plutonu i rej. Następnie jeźdzcy uzbrojeni w szable, w pełnym galopie strącali imitowane głowy tatarskie, umieszczone na odpowiednich postumentach. Zamieniwszy szable na lance, jeźdzcy po chwili wyruszyli znowu, by odtworzyć przed oczami widzów starodawne zabawy młodzieży polskiej nizania lancą pierścienia, lecz wtedy nastąpiła tak nawalna ulewa, iż na sygnał naczelnika związkowego dany trąbką, musiano ćwiczeń zaprzestać i boisko opuścić.

W najbliższą niedzielę, t. j. dnia 5 lipca, korzystając z boiska i stojącej jeszcze głównej trybuny, postanowiono ćwiczenia zlotowe powtórzyć, a chociaż i tym razem pogoda nie dopisała, mimo to dzielna drużyna jeźdzców cały program zlotowy wykonała należycie i ku ogólnemu zadowoleniu nawet znawców wytrawnych.

Druh Adam Świdrygiełło-Świderski, dyrektor „Sokoła“, złożył na potrzeby oddziału konnego 100 złr., wskutek czego. w myśl regulaminu, wpisany został w poczet członków założycieli oddziału konnych Sokołów.

Fr. Głowacki. *A. Świdrygiełło-Świderski.*

IV. Oddział wioślarski.

Ruch oddziału wioślarskiego w b. r. a 5 od założenia — z przyczyn jeszcze w zimie uchwalonych przez Komitet jazdy wyścigów, był bez porównania większym aniżeli w latach ubiegłych. Od dnia otwarcia przystani w dniu 14 maja, pracowano gorliwie, aby spodziewanym gościom na III dzień Zlotu Sokolstwa polskiego przedstawić się dobrze, a rutynowanym warszawskim wioślarzom, choć w części, w turnieju sprostać. Jakoż gdy nadszedł

dzień wyścigów 3 czerwca, odbyliśmy pierwszy egzamin przed forum kilkutysięcznej publiczności.

W biegu czwartym na przestrzeni 1800 metrów walczyły dwie osady, pierwsza krakowska na łodzi „Racławka“ (skul podwójny ze sterem) pod sterem druha J. Lipczyńskiego i dwoma wioślarzami M. Stypkowskim i A. Moczydłowskim, druga osada warszawska na łodzi „Olszynka“. Zwyciężyła osada krakowska, wyprzedzając osadę warszawską na długość 5 metrów, przebiegając przestrzeń w 5 minut 12 sekund. Huczne brawa kilkutysięcznej publiczności zgromadzonej na brzegu Wisły, oraz puhar srebrny, nagroda honorowa obywatelska, były nagrodą dla krakowskich wioślarzy.

W biegu VII na tej samej przestrzeni, po raz drugi stoczono walkę z kolegami warszawskimi, tym razem szczęście sprzyjało osadzie warszawskiej, bo wyprzedziła osadę krakowską na łodzi „Wład, Mierzwiński“ 4-ro wiosłówce ze sterem o 200 metrów, osada krakowska na łodzi „Wisła“ ze sternikiem A. Gędłkiem i wioślarzami M. Stypkowskim, T. Radwańskim, J. Śleczkowskim i J. Krzykowskim przybywszy o 1 minutę później do mety, wzniosła okrzyk „czołem Warszawa“, a na to echo podniosły się powtórnie długotrwające oklaski, poczem vice-prezes W. Turski wręczył wioślarzom warszawskim puhar srebrny, dar pań krakowskich w nagrodę.

Również wspomnieć się godzi, że w biegu V (skify wyścigowe) o mistrzowstwo, druh T. Radwański zwyciężył kolegę W. Miszkiewicza, zaś w VI biegu (skule półrasowe) druh K. Zajączkowski pobił kolegę J. Hechtera.

Pierwsze regaty w Krakowie ze współudziałem wioślarzy warszawskich, są bezsprzecznie zasługą oddziału wioślarskiego, zbliżyły one kolegów po wiośle, co ma głębsze znaczenie i spotęgowały zamiłowanie w naszych wioślarzach do tego pięknego i szlachetnego sportu, to też korzystaliśmy z każdej pięknej pogody i wolnej chwili oddając się z przyjemnością ćwiczeniom na Wiśle. Dość przytoczyć, że w ciągu trwania sezonu letniego, nie licząc godzin nauki, zrobiono 173 wycieczek mniejszych i w dalsze okolice, z tego ponad klasztor Zwierzyniecki 2 kilometry od przystani 65 razy, do Krzemionek 5 klm. 22 razy, do Budzowa 7 klm. 41 razy, do Podgorza 2 klm. 14 razy, do Pychowic 6 klm. 10 razy, do Bielan 10 klm. 6 razy, do Tyńca 14 klm. 11 razy, wreszcie do Mogiły 13 klm. 1 raz, do Niepołomic 28 klm. 1 raz i do Skawiny w dniu 14 czerwca na uroczystość „Sokoła“ tamtejszego, przybyliśmy na 3 łodziach, łącząc się z innymi oddziałami Sokoła krakowskiego. Komitet jazdy ulegając prośbom wioślarzy postanowił zakończyć sezon wyścigami jesiennymi, wyznaczając na popis dzień 6 września i program z 5 numerów złożony.

W biegu I skule rasowe podwójne ze sterem na cztery wiosła walczyły znowu dwie osady, łódź „Racławka“ w wioślarzem

1 Moczydłowskim, 2 Stypkowskim, 3 Lipczyńskiem (ster), zwyciężyła przeciwników na łodzi „Olszynce“, na której wioślarze 1 Krzykowski, 2 Radwański, 3 K. Lipczyński (ster), tworzyli osadę przeciwną.

W biegu II. Hamburki towarzyskie ze sterem na 2 wiosła łódź „Warszawa“ 1 wioślarz Cholewicz, 2 Künel, 3 Kunze (ster) pobici przez osadę na łodzi „Kraków“ z 1 wioślarzem Wilczyńskim, 2 Porębskim, 3 Parylakiem (ster).

W biegu III. Skify rasowe wyścigowe na dwa wiosła łódź „Iskra“, na której J. Hechter pobił niezwyciężonego dotąd druha K. Zajączkowskiego.

W biegu IV. Skule półrasowe pojedyncze na dwa wiosła łódź „Alfred“ K. Lipczyński był pierwszym u mety zaledwie o $^1/_4$ długości łodzi.

W biegu V. Czterowiosłówki wyścigowe ze sterem, łódź „Wisła“ osada składająca się z 1 wioślarza Szopińskiego, 2 Borzęckiego, 3 Godlewskiego, 4 Jurkowskiego, 5 Rudnickiego (ster), została pobitą na długość łodzi przez osadę na łodzi „Wład. Mierzwiński“ z wioślarzami 1 Krzykowskim, 2 Zelltem, 3 Radwańskim, 4 Stypkowskim, 5 Lipczyńskim (ster).

Z powyższego zestawienia okazuje się, że ćwiczenia na łodziach mają racyę bytu w Krakowie, gdy się zwłaszcza uwzględni niewielką opłatę, bo zaledwie 6 złr. na cały rok dla członków zwyczajnych, a 12 złr. dla członków założycieli, jest uzasadniona nadzieja, że w roku 1897 liczba członków obecnych 50 wzrośnie do 100, a wtedy bez uciekania się do kasy „Sokoła“ oddział wioślarski mógłby się nietylko utrzymać z własnych funduszów, ale jeszcze jakąś kwotę niewielką mógłby rok rocznie odłożyć.

We Francyi, Niemczech i Anglii, wszędzie gdzie tylko jaka taka rzeka egzystuje, tworzą się kluby wioślarskie, a nawet rządy tam, gdzie są szkoły, subwencyonują akademickie i studenckie towarzystwa wioślarskie. U nas do tego może nie przyjdzie, a zanim się doczekamy tej chwili, tymczasem oddział wioślarski roznosi sławę „Sokoła“ krakowskiego w inne kraje, a utwierdza nas w tem przekonanie, skoro miewamy odwiedzających nas członków z innych towarzystw, jak Celestyn Patard z Paryża, Józef Konrath z Tow. „Lio“ z Wiednia, L. Relster z Pragi. W Niemczech jest 223 towarzystw wioślarskich, liczba członków przenosi 30 000, w roku 1895 odbyły się regaty w Ems w obecności cesarza Wilhelma, w których udział wzięło 157 łodzi i 850 wioślarzy — oby ta faktyczna wzmianka, zachęciła młodzież naszą i wszystkich miłujących zdrowy i przyjemny ruch na świeżem powietrzu do jak najliczniejszego zapisywania się do oddziału wioślarskiego.

Zarząd oddziału spoczywał w ręku Komitetu składającego się: z naczelnika J. Rudnickiego, zastępcy A. Gędłka; starszego sternika J. Lipczyńskiego, zastępcy S. Riedla; młodszego sternika T. Radwańskiego.

Lekarz oddziału dr. Ludwik Schneider.

W końcu składamy podziękowanie druhom E. Reinerowi, L. Sipplowi za ofiarowane nagrody na jesienne wyścigi, oraz M. Stypkowskiemu za nieoszacowaną pomoc bezinteresowną przy reparacyach łodzi.

Przy końcu sprawozdania podajemy obrót kasowy oddziału wioślarskiego, a poniżej zamieszczona tabelka wykazuje ruch jazdy poszczególnych członków oddziału.

Nazwisko wioślarza	Wyjazdy	Kilometry	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Razem godzin
			godzin						
Stypkowskl M.	157	1175	43·50	67·40	69·35	59·30	37·45	11·45	290·05
Radwański T.	108	873	—	7·15	58·05	75·20	54·30	16·50	212·—
Moczydłowski	64	512	17·35	46·55	36·10	29·55	12·10	—	142·45
Rudnicki J.	51	472	31·10	27·05	11·35	63·—	23·40	—	156·30
Krzykowski J.	86	469	19·30	47·45	7·—	47·10	14·30	—	135·55
Lipczyński K.	60	331	—	1·15	45·—	40·30	21·55	—	108·40
Hechter J.	52	324	14·20	23·—	6·45	25·40	10·40	4·55	85·20
Bischoff O.	45	307	22·20	38·—	36·50	3·45	—	—	100·55
Gędłek A.	44	298	27·40	40·35	19·30	1·15	—	—	89·—
Jurkowski W.	17	290	12·25	9·30	19·45	44·30	4·45	2·55	93·50
Lipczyński J.	43	241	—	16·45	22·15	8·45	9·30	—	57·15
Borzęcki A.	30	217	—	—	4·55	31·35	6·—	1·45	44·15
Szopiński H.	16	214	6·15	13·30	16·30	22·15	4·45	—	63·15
Zajączkowski K	30	213	7·35	29·10	3·45	—·45	2·—	—	43·15
Godlewski E.	18	213	15·25	3·35	8·30	19·15	4·30	—	51·15
Kunze A.	34	133	7·45	4·20	2·40	7·45	13·45	3·35	39·50
Sołtykowski J.	9	129	—	—	13·50	14·30	3·30	4·10	36·—
Zellt A	30	128	—	1·05	—·30	15·40	9·—	—	26·15
Reiner E.	9	115	1·—	18·—	4·45	10·30	—	—	34·15
Śleczkowski J.	26	113	3·30	22·15	3·15	—	—	—	29·—
Leszczyński K.	7	77	7·40	—	5·35	2·30	—	—	15·45
Zgud K.	6	66	—·50	3·55	10·10	—	—	—	14·55
Cholewicz K.	9	60	2·20	19·10	—.15	—	4·45	4·10	30·40
Riedl S.	6	49	1·15	—	1·25	9·30	—	—	12·10
Niederreiter F.	9	46	—·45	7·45	—	—	—	—	8·30
Miszkiewicz W.	3	19	—·40	—	5·05	—	—	—	5·45
Kłębkowski Z.	2	17	1·15	—	4·45	—	—	—	6·—
	971	7001	245·05	448·30	418·25	533·35	237·40	50·05	1933·20

Naczelnik oddziału wioślarskiego:

Józef Rudnicki.

V. Oddział kolarski.

Liczy drugi rok istnienia.

Na walnem zebraniu członków w marcu wybrano do Zarządu dd.: Dr. Filimowskiego (przewodniczący), sędziego Zelka (zast. przewod.), Glinieckiego (sekretarz), Białkowskiego (kapitan jazdy), Kunzego (gospodarz) i Ritterschilda. Zarząd korzystając z przysługującego mu prawa, przybrał jeszcze dd.: Gruszczyńskiego, Schneidra, Stypkowskiego i Eberta, z których ostatni po ustąpieniu d. Glinieckiego pełnił czynności sekretarza.

Pierwsze posiedzenia nowego Zarządu były poświęcone ważnej kwestyi mundurowej. Zgodzono się ostatecznie na strój koloru granatowego jako najładniejszy, a przytem odróżniający nas już na pierwszy rzut oka od członków innych tutejszych towarzystw. Szczegóły tego stroju są następujące: Marynarka o jednym rzędzie guzików z dragonem i sznurem grubym do przewieszenia w czasie skwaru, szarawary niezbyt szerokie. zapinane niżej kolan na jeden guzik, koszula (sweater) biała, takiegoż koloru czapka, wreszcie pończochy czarne.

Strój ten obowiązuje naszych członków tylko w razie wspólnej wycieczki, poza tem wolno naturalnie każdemu ubrać się według własnego upodobania.

Galowym strojem zaś, pozostaje nadal mundur sokoli, zastępując jedynie buty czarnemi pończochami i sznurowanymi bucikami.

Naukę jazdy na kole utrzymano także i w ubiegłym roku w tych samych warunkach, spełniając przez to ważne posłannictwo ułatwienia i rozpowszechnienia umiejętności jazdy, tak mało dotychczas uprawianej.

Dla rozwinięcia życia towarzyskiego i celem bliższego zapoznania się pojedynczych członków oddziału, urządzano często wspólne wycieczki w bliższe lub dalsze okolice naszego Podwawelskiego Grodu. Częste jednak tylko o tyle, o ile prawie stała w tym roku niepogoda na to pozwalała.

Prócz wspólnych wycieczek, odbyli niektórzy członkowie także dalsze wyprawy, do Węgier, na Szląsk i do Królestwa. Godną uwagi jest wycieczka dd. Komoniewskiego i Kostańskiego do Zakopanego, wykonana w jednym dniu.

Ważnym był ubiegły rok dla naszego oddziału ze względu na III Zlot ogólno sokoli, gdzie po raz pierwszy urządzono rej kolarski. Rej ten pomysłu naczelnika d. Rucińskiego ćwiczono z początku pod przewodnictwem samegoż autora, a później aż do dnia Zlotu pod kierownictwem d. Mańkowskiego.

W skład zlotu miał też wejść wyścig 100-kilometrowy, a gorąco życzyliśmy sobie, żeby się był mógł odbyć w pierwszy jego dzień w godzinach rannych, na co się jednak komisya obchodowa pod żadnym warunkiem zgodzić nie chciała, gdyż mógł być przeszkodą w próbnych ćwiczeniach przedpołudniowych. Zgodnie z obowiązkiem karności, ale ze stratą dla naszej kolarskiej sprawy, odbył się wyścig dzień przed Zlotem, t. j. 27 czerwca rano, kiedy nikt jeszcze ze spodziewanych gości nie był w Krakowie. Był to piękny poranek letni, kiedy jedyny przedstawiciel galicyjskich kolarzy, dzielny d. Kostelecki z Tarnowa, stanął w otoczeniu 8 Krakowiaków na starcie za klasztorem Zwierzynieckim. Na znak ruszyli przez Liszki i Babice do Chełmka i z powrotem 100 klm. Tę przestrzeń przebył

I. d. Ritterschild . .	w 4	godz.	3 min.	5 sek.
II. d. Komoniewski .	w 4	„	3 „	6 „
III. d. Kostelecki . . .	w 4	„	5 „	59 „
IV. d. Kostański . . .	w 4	„	8 „	2 „

Pierwszy zdobył przez to dużą złotą odznakę, drugi mniejszą złotą, trzeci dużą srebrną, 4 małą srebrną, oprócz tego każdy z nich otrzymał dyplom honorowy, wystawiony przez Towarzystwo „Sokół". Po nich przyjechali także w bardzo dobrych czasach dd. Mańkowski, Gruszczyński, Mitschka i Bartik, za co otrzymali srebrne odznaki honorowe. Na urządzenie całego wyścigu otrzymaliśmy z funduszu zlotnego „Sokoła" 100 złr.

W drugi dzień Zlotu odbył się wspomniany już rej kolarski, przy współudziale mniej więcej 60 członków przeważnie krakowskich. Obraz roztaczający się przed widzami musiał być wspaniały a wykonanie wzorowe, gdy opuściliśmy olbrzymią arenę wśród gromkich a przeciągłych oklasków.

Oprócz 100-kilometrowego wyścigu urządziliśmy także tak zwany „jesienny wyścig". Chociaż do niego dopuszczeni byli tylko członkowie naszego oddziału, ważny jest z dwóch przyczyn, 1-sze że zaprowadzono wyścig o „mistrzostwo" połączony z takimże tytułem i odpowiednią szarfą dla zwycięzcy, 2-gie ze względu na odznakę „wędrowną" ofiarowaną nam przez bratni Oddział wioślarski „Sokoła" krakowskiego do tegoż samego wyścigu. Obie te nagrody więc i tytuł „mistrza na rok 1896" zdobył d. Mańkowski przebiegając przestrzeń 30 klm. w 1 godz. 3 min. i 56 sek., tuż za nim przybyli dd. Komoniewski, Gruszczyński i Mitschka. W tymże samym dniu t. j. 11 października odbyły się jeszcze dwa biegi „starszych" (na 5 klm. 1 d. Szczurkowski 10 minut 21 sek., 2 d. Fiałek, 3 d. Vogel) i początkujących na 10 kilom. 1 d. Bartel 22 min. 7 sek., 2 Kazimierz Konstanty, 3 Podczaski.

Dzielni „renerzy" nasi brali także udział w wyścigach urządzanych przez inne oddziały kolarskie i kluby, zdobywając prawie wszędzie pierwsze nagrody i tak: 12 lipca w wyścigu ze Lwo-

wa ku Przemyślowi 70 klm. przybył pierwszy d. Kostański, drugi d. Komoniewski; 2 września Pilzno w biegu głównym 2-gi d. Ritterschild, 3-ci Kostański, w biegu starszych 1-szy d. Tuch 15 września Sędziszów-Ropczyce 5 klm. (Sokoli) u startu 1-szy d Komoniewski, 2-gi d. Kostański, 3-ci d. Krakowiak. 20 września Gródek-Przemyśl 50 klm. (Sokoli) u startu stanęli 1-szy d. Mańkowski, 2-gi d. Antoni Krakowiak, 3-ci d. Kostański, 4-ty d. Komoniewski, po nich dopiero przybyli ścigający się z innych towarzystw.

Na arenie we Lwowie 7 czerwca d. Ritterschild zdobywa 2 pierwsze, d. Mitschka 3 pierwsze i jedną drugą nagrodę, tak że dla Lwowiaków pozostaje tylko jeden bieg na dwojakach (tandemach). 8 września zdobywa d. Kostański 2-gą nagrodę w biegu juniorów, a w IV biegu tego międzynarodowego wyścigu ustępuje miejsca d. Mitschka dopiero po zaciętej walce Wiedeńczykowi Reutherae. 11 listopada także na arenie w biegu 10 klm. przybywa jako 3-ci d. Mańkowski, zmęczony ciągłem prowadzeniem.

W końcu musimy wspomnieć o wyścigu w dniu 7 czerwca, urządzonym przez nasz oddział na zaproszenie Sokoła w Skawinie na przestrzeni Podgórze-Skawina (12 klm.); wynik jest następujący: 1-szy d. Mańkowski 24 min., w krótkich odstępach po nim dd. Komoniewski, Gruszczyński, Kostański, Schneider i Wiskida.

Wobec takich rezultatów można więc mieć najwyższe uznanie dla naszych sprężystych.

W ubiegłym roku ubyło nam kilkunastu członków a przybyło tylko kilku, tak że mamy obecnie tylko 102, po sezonie już wyjechali niestety także, dd. Komoniewski, Kostański, i nasz „mistrz“ Mańkowski; miejmy nadzieję, że nie na długo nas opuścili.

Inwentarz składa się z 5 rowerów, z tych jeden damski, 2 kół wysokich, pisma „Koło“, „Cyklista“ i „Radfahrsport“.

Obrót kasowy znajduje się w dziale rachunkowym Towarzystwa, gdyż nie mamy dotychczas odrębnej kasowości.

Sekretarz: *Fryderyk Ebert.*

Przewodniczący: *Dr. Antoni Filimowski.*

VI. Sprawozdanie komisyi ubiorowej.

W roku ubiegłym komisya ubiorowa dostarczyła we własnej administracyi 28 kompletnych strojów sokolich, 1 płaszcz, a kilkudziesięciu członkom wydała jużto materyałów na całe ubrania, jużteż części do skompletowania tychże za ogólną sumę 1091 złr.

30 ct. Do sumy tej dodawszy zalegającą u członków należytość z r. 1895 w sumie 629 złr. 36 ct., będzie razem 1720 złr. 66 ct.
W roku 1896 spłacono ratami . . . 1002 „ 67 „

Pozostaje u członków . . 717 złr. 99 ct.

Prócz tego stan czynny komisyi w zapasach materyałów wynosi 206 złr. 12 ct. i pozostałość kasowa 13 złr. 20 ct. W stanie biernym dług wekslowy 380 złr. i dług prywatny 110 złr., oraz drobne należytości wynoszące 16 złr. 60 ct.

Jak poniżej zamieszczony obrót wskazuje, komisya, w celu dotrzymania swych zobowiązań względem dostawców, zmuszoną była zaciągnąć pożyczkę prywatną w kwocie 110 złr., gdyż przewidywane wpłaty rat od członków na razie nie wpływały. Z pożyczki wekslowej, która z końcem 1895 r. wynosiła 550 złr., spłacono 170 złr., pozostaje więc jeszcze do spłacenia 380 złr.

W ogóle stan obrotowy i kasowy komisyi ubiorowej przedstawia się dobrze, stan czynny pokrywa w zupełności stan bierny. Stan ten przedstawiałby się daleko pomyślniej, gdyby kilkunastu druhów dłużników, którzy z należytością za pobrane ubiory od lat zalegają, nie odpowiadając zupełnie za przypomnienia — zobowiązaniom swym i to pisemnym, zadośćczynili. Towarzystwo nie musiałoby na zakupno materyałów zaciągać tak wysokich pożyczek wekslowych, opłacać procenta i stemple. Komisya jednak jest pewną, że druhowie ci, po tem przypomnieniu, zaległości niezwłocznie wyrównają i nie narażą tak siebie jak i komisyi na możliwie przykre następstwa.

Obrót kasowy był następujący:

Przychód.

Pozostałość z r. 1895	115	złr.	84 ct.
Raty za stroje sokole	1002	„	67 „
Pożyczka prywatna	110	„	— „
	1228	złr.	51 ct.

Rozchód.

Spłata pożyczki wekslowej	170	złr.	— ct.
Procenta i blankiety wekslowe . .	30	„	80 „
Krawcom za roboty	335	„	80 „
Fabrykantom za materyały	644	„	81 „
Koszta ściągania rat miesięcznych .	30	„	02 „
Frachty materyałów i portorya . .	3	„	88 „
Pozostałość na rok 1897	13	„	20 „
	1228	złr.	51 ct.

Fr. Głowacki. *J. Zelek.*

VII. Chór „Sokoła".

Od zawiązania się Towarzystwa istniał w „Sokole" oddział śpiewacki pod kierunkiem dyrektora druha Deca. W roku ubiegłym druh Dec zrezygnował z dyrektorstwa i chór się rozwiązał. Na czas zlotu sformował druh Świerzyński chór „Sokoła", lecz z powodu innych zajęć nie mógł go dalej prowadzić. Chór więc nie istnieje.

Wydział robi starania, aby ten chór na nowo utworzyć, który dla Towarzystwa jest konieczny. Wszystkie Towarzystwa Sokole mają i powinny mieć swoje chóry. W ciągu bieżącego roku chór „Sokoła" na nowo utworzony zostanie.

VIII. Zlot Sokolstwa polskiego w Krakowie.

W roku ubiegłym odbył się III. Zlot polskiego Sokolstwa i dlatego w naszem sprawozdaniu należy o nim obszerniejszą uczynić wzmiankę.

Myśl odbycia II. Zlotu w Krakowie powstała zaraz po pierwszym Zlocie we Lwowie w r. 1892 i już wtenczas projektowano na naszym Wydziale, aby Zlot ten odbył się w r. 1895, kiedy już nasze budynki staną i kiedy już ubiegnie 10-lecie od założenia naszego Towarzystwa. Jednak w tym planie zaszła zmiana z powodu wystawy krajowej w r. 1894, na której odbył się II. Zlot Sokolstwa, a więc postanowiono na Wydziale Związku odbyć III. Zlot w r. 1896 w Krakowie. „Sokół" krakowski jako miejscowy zajął się i musiał się zająć urządzeniem całego Zlotu. Już od roku 1895 rozpoczęły się prace przygotowawcze; utworzono 15 specyalnych komisyj, a mianowicie:

1. budowniczo-dokoracyjną,
2. gospodarczo-kwaterunkową,
3. techniczno-gimnastyczną,
4. artystyczną,
5. korespondencyjną,
6. wiankową,

7. festynową,
8. teatralną,
9. muzyczną,
10. wycieczki do Wieliczki,
11. „ na kopiec Kościuszki,
12 zwiedzania miasta,
13. ogólno-kwaterunkową dla obcych,
14. centralną skarbową,
15. gwarancyjną,

które zabrały się do pracy, a praca ta nie była łatwą już przez liczne zadania, jakie z natury rzeczy przypadły. Trzeba zważyć przytem, że pracujący są to ochotnicy i że u nas cały ciężar pracy schodzi na kilku lub kilkunastu, a innych gorliwość ustaje i ogranicza się na słowie. Zloty także wymagają wiele kosztów, przynoszą również pewne dochody i z założenia dochody powinny pokryć wydatki. Atoli ze względu, że Zloty oznaczone są na pewne stałe dni, których odłożyć nie można, udanie się tychże zawisło od wielu okoliczności, a szczególnie od dopisania pogody, czego przewidzieć niepodobna. Aby więc na wypadek strat „Sokół“ krakowski nie ucierpiał wiele, zawiązaliśmy Komitet obywatelski gwaracyjny, któryby do pewnej wysokości pokrył ewentualny niedobór, gdyby się okazał. Na zaproszenie prezesa „Sokoła“ przystąpili do Komitetu gwarancyjnego następujący obywatele, których nazwiska na wieczną pamiątkę zapisać należy:

Hotele:

1. Grand Hotel.
2. Hotel Saski.
3. „ Drezdeński.
4. „ Poller.
5. „ Krakowski.
6. „ Klein.
7. „ Europejski.

Browary:

8. Alfred John.
9. Hugo John.
10. Albin Kolloros.

Handle i restauracye, kawiarnie i cukiernie:

11. Hawełka.
12. Lesisz.
13. Klimek
14. Maurizio.
15. Janikowski.
16. Schmidt.

Obywatele różnych zawodów:

17. Armółowicz Stanisław syn, masarz.
18. Benaluk Józef, rymarz.
19. Dr. Boroński Lesław, adwokat krajowy.
20. Bujas Tomasz, budowniczy.
21. Drozdowski Stanisław, majster murarski.
22. Erker Jan, kupiec.
23. Dr. Filimowski Antoni, lekarz.
24. Górka Ludwik, majster ślusarski.
25. Grigar F., kupiec.
26. Karliński Stanisław, kupiec.
27. Dr. Koy Michał, adwokat.
28. Kowalski Zygmunt, dyr. Kasy Oszczędn. m. Krakowa.
29. Męcki Michał, restaurator.
30. Machniewicz Franciszek, artysta-malarz.
31. Mikołajski Zygmunt, właściciel realności.
32. Porębski August, kupiec.
33. Dr. Schoen Henryk, adwokat.
34. Sippel Ludwik, nadzorca rzek
35. Zimmler Jan, kupiec.
36. Zajdzikowski Teodor, szklarz.
37. Piwowarski Wincenty, majster studniarski.
38. Kozłowski Piotr, budowniczy.
39. Skirliński Jan, właściciel dóbr.
40. Dr. Dobija Antoni, adwokat.
41. Wojtych Felicyan, rytownik.
42. Satalecki Wincenty, masarz.
43. Ujejski Mieczysław, auskultant sądowy.
44. Dr. Wiszniewski Ludwik, lekarz.
45. Małecki Ludwik Hipolit, właściciel realności.
46. Niewiarowski Władysław, agent Tow. Wzaj. Ubezp.
47. Stachowski Stanisław, właściciel realności.
48. Pruszyński Faustyn, inżynier.
49. Saare Józef, radca budownictwa.
50. Płatek Julian, inżynier.
51. Skoczyński Władysław, inżynier.
52. Meyer Jan, budowniczy.
53. Dr. Bobilewicz Adam, adwokat.
54. Dr. Federowicz Tadeusz, adwokat.
55. Talowski Teodor, architekt.
56. Pawlikowski Mieczysław, właściciel realności.
57. Kotarski Przemysław, dyrektor Tow. Zaliczkowego.
58. Jawornicki Józef, kupiec.
59. Dr. Chmurski Serafin, adwokat.
60. Fritsch H., kupiec.
61. Dr. Jordan Henryk, profesor Uniwersytetu.

62. Dr. Ichheiser Michał, adwokat.
63. Federowicz Adam, majster ciesielski.
64. Kaden Ludwik.
65. Ciechanowski Adam, inżynier.
66. Rudnicki Józef, kupiec.
67. Bujański Wawrzyniec, radca miejski.
68. Nartowski Teofil, notaryusz.
69. Dr. Dziewoński Jakób, adwokat.
70. Plesnar Ignacy, właściciel realności.
71. Rząca Karol, właściciel fabryki wód mineralnych.
72. Dr. Rosenblatt Józef, profesor Uniwersytetu.
73. Czerny Henryk, właściciel składu wegli.
74. Kwiatkowski Jan, właściciel składu węgli.
75. Ripper Joanna
76. Rudolphi Karol, notaryusz.
77. Markiewicz Antoni.
78. Dr. Staniszewski Walenty, adwokat
79. Turski Władysław, inżynier.
80. Dr. Doboszyński Adam, adwokat.
81. Cużydło Franciszek, kupiec.
82. Tuch Antoni, malarz.
83. Kozik Edward, właściciel realności.
84. Horowitz Jakób.
85. Bischoff Otto, buchalter gazowni miejskiej.
86. Dąbrowski Mieczysław, dyrektor gazowni miejskiej.
87. Górecki Józef.
88. Bilewski Władysław, kupiec
89. Dr. Borzewski Feliks, adwokat.
90. Zelek Józef, adjunkt sądowy.
91. Dr. Guńkiewicz Bronisław, adwokat.
92. Dr. Szarski Henryk.
93. Gralewski Eugeniusz, właściciel handlu win.
94. Zieleniewski Leon, właściciel fabryki.
95. Matusiński Jacek, budowniczy.
96. Suski Wiktor, kupiec.
97. Reiner Eugeniusz, kupiec.
98. Frass Antoni, kupiec.
99. Nowiński Antoni, kupiec.
100. Hr. Mycielski Władysław.
101. Dr. Dadlez Wilhelm, adwokat.
102. Bernard Liban i Sp.
103. Jabłrzykowski Zygmunt, właściciel dóbr.
104. Fischer Władysław, kupiec.
105. Rożnowski Słanisław, właściciel realności.
106. Dr. Styczeń Wawrzyniec, adwokat.

Ci obywatele zobowiązali się pokryć ewentualny niedobór, a to każdy do wysokości 100 złr. Gdyby Komitet gwarancyjny składał się z 300 lub 400 osób, to odpowiedzialność ewentualna zeszłaby do małoznacznej sumy na każdego członka.

Gdy gmina m. Krakowa tudzież c. k. wojskowość oddała nam pod boisko obszar wynoszący przeszło 20000 m² z błoń, przystąpiliśmy do urządzenia boiska. Budowa trybun oddaną została w drodze licytacyi spółce Romanowski & Landau, która wedle planów przez Komisyę budowlaną sporządzonych trybuny na czas miała wystawić z własnego drzewa i po zlocie drzewo uprzątnąć, co się też stało w porządku i punktualnie. Resztę robót wykonano we własnym zarządzie.

Zlot odbył się wedle programu mimo, że aura nie dopisała. W dniu 27 czerwca Sokoli rozmieszczeni zostali po kwaterach, odbył się festyn w parku krakowskim. W dniu 28 czerwca odbyła się próba ćwiczeń i posiedzenie delegatów, a potem przyjęcie i powitanie delegatów i gości Czechów, Rusinów i Wielkopolan w górnej sali „Sokoła"; po południu odbyły się wedle programu ćwiczenia na boisku. Dnia 29 czerwca pochód uroczysty z ulicy Basztowej do kościoła N. P. Maryi, gdzie odbyło się nabożeństwo i poświęcenie sztandarów: związkowego, krakowskiego i wrocławskiego przez ks. kanonika Dra Spisa, przyczem chóry sokolskie pod kierunkiem druha Burty ze Lwowa wykonały wspaniale pieśni religijne. Pochód Sokołów ruszył przez Rynek, złożył przy pamiątkowym kamieniu Kościuszki hołd Miastu przed Radą miejską otoczoną starodawnymi cechami krakowskimi, a następnie udał się na Wawel, gdzie na grobowcu Kościuszki złożył żelazny wieniec, — a stąd udał się pochód do gmachu „Sokoła". Następnie odbył się poranek w sali „Sokoła", gdzie wygłoszone zostały mowy i odśpiewana przez połączone chóry kantata Świerzyńskiego. Po południu odbyły się dalsze ćwiczenia na boisku.

Program był nader obfity, tak że w dwóch dniach pomieścić go było trudno. Tłumy ludności udały się na błonia, aby przypatrzeć się turniejowi polskiego Sokolstwa. Na trybunach zajęli miejsce naczelnicy władz miejscowych i J. Eksc. komendant korpusu gen. Albori z generalicyą i sztabem, reprezentanci władz autonomicznych i bardzo wiele publiczności. W drugim dniu deszcz lał jak z cebra, co przeszkodziło oddziałowi konnemu w wykonywaniu ostatnich punktów programu. Dorożek nie było dość, aby przewieźć taką masę publiczności do miasta, dorożki bowiem wszystkie, jakie były, nie wystarczyły na potrzebę.

Dnia 30 czerwca odbyła się wycieczka do Wieliczki i na kopiec Kościuszki, a wreszcie wyścigi na łodziach oddziału wioślarskiego i Wianki.

Część techniczna Zlotu wypadła świetnie, o czem traktuje osobne zestawienie sekretarza Komisyi Zlotu Dra Służewskiego i sprawozdania pojedynczych oddziałów.

Co do wyniku materyalnego Zlotu, to takowy uwidoczniony jest w rachunku poniżej zamieszczonym. Zlot miał niedoboru 10345 złr. 84 ct. Ponieważ jednak subwencye dla oddziałów wioślarskiego, konnego i kolarskiego wyniosły 4050 złr., a z tego pozostały dla „Sokoła“ łodzie, konie i rynsztunki, przeto Wydział uchwalił pokryć ten niedobór w ten sposób, że gwarantujący zapłacą po 50 złr., a resztę pokryje „Sokół“. Prezes zaprosił członków Komitetu gwarancyjnego, przedstawił im cały rachunek, wezwał nawet obecnych do wybrania sobie Komisyi celem zbadania rachunków, jednakże obecni gwaranci przyjęli rachunek do wiadomości i prawie połowa zapłaciła swoje udziały.

Niedobór powstał głównie z powodu, że w drugi dzień Zlotu deszcz lat jak z cebra, co odstraszyło wiele publiczności. Gdyby pogoda była dopisała, nie byłoby żadnego niedoboru lub bardzo mały.

Zlot ten dla Sokolstwa w tej części kraju przyniósł moralne korzyści, wykazał bowiem na boisku dzielność naszego Sokolstwa, karność i porządek, wykazał, że idziemy w dziedzinie ćwiczeń fizycznych w jednem tempie z narodami cywilizowanymi.

Aczkolwiek III. Zlot Sokolstwa polskiego udał się znakomicie, mimo to było pewne niezadowolenie, — a do Wydziału Związku nadeszły nawet pisemne zażalenia. Na posiedzenia Związku udał się nasz Prezes i co do tych zażaleń, które się konkretnie ujawniły, dał wyjaśnienia, z czego okazało się, że te zażalenia, o ile odnosiły się do „Sokoła“ krakowskiego, były albo przesadzone, albo oparte na mylnych podstawach, albo wprost bezzasadne. Te wyjaśnienia Wydział Związku przyjął za słuszne i sprawę tę uznał za załatwioną. — dlatego w szczegóły tych zażaleń tutaj wchodzić nie będziemy.

Przy owym Zlocie nie udało się tylko jedno, tj. zebranie towarzyskie w parku krakowskim naznaczone, ale nie udało się z powodu deszczu, — zaś lokalów, gdzieby tysiące Sokołów pomieścić można, w Krakowie jest brak. Ulewie przeszkodzić nie było w naszej mocy.

W ciężkiej pracy, z przeprowadzeniem Zlotu połączonej, dopomogła nam przedewszystkiem Świetna Rada miejska. udzielając nam subwencyę 2000 złr. i jej organa, które nam w wielu naszych czynnościach były pomocne. Składamy więc Szanownej Radzie miejskiej nasze podziękowanie. Również składamy podziękowanie c. i k. komendzie korpusu, c i k. komendzie twierdzy i c. i k komendzie placu i wogóle organom c. i k. woskowości za uprzejme, chętne i szybkie załatwienie naszych żądań co do urządzenia boiska i trybun na błoniach i zezwolenie na użycie dróg dojazdowych.

Wreszcie składamy uprzejme podziękowanie członkom Komitetu gwarancyjnego za pomoc nam udzieloną, składamy podziękowanie wszystkim druhom pracującym w Komisyach, kasach na

boisku, festynie i „Wiankach“, którzy przyjęte dobrowolnie obowiązki rzetelnie wykonali, słowem dziękujemy wszystkim obywatelom, którzy nas w tej sprawie materyalnie lub moralnie poparli

Dr. W. Styczeń.

Koszta urządzenia III. Zlotu.

Rozchód.

Trybuny na błoniach	7.991	złr.	45 ct
Dekoracya trybun	646	„	86 „
Urządzenie boiska	459	„	92 „
Koszta kwaterunkowe	1 524	„	54 „
Druki, transporta przyrządów, rozlepianie afiszów i inne wydatki gospodarcze i kancelaryjne	1.078	„	52 „
Przyjęcie delegatów i gości	767	„	87 „
Muzyki	900	„	— „
Litografia nut i koszta organizacyi chóru . . .	243	„	— „
Wydawnictwo Pamiętnika „Sokoła“ krakowskiego	1.139	„	05 „
Koszta podróży członków grona naucz. na inspekcyę do gniazd sąsiednich i karty uczestnictwa Zlotu dla niezamożnych członków ćwiczących	126	„	50 „
Straż ogniowa i Policya	174	„	60 „
Koszta urządzenia festynu w Parku krakowskim	292	„	93 „
Koszta urządzenia Wianków i wyścigów oddziału wioślarskiego	838	„	40 „
Koszta Związku na wydawnictwa, ryciny i inne wydatki	726	„	33 „
Blankiety wekslowe i procenta od pożyczek zaciągniętych na koszta urządzenia Zlotu .	344	„	36 „
Subwencya oddziałowi konnemu	2.000	„	— „
„ „ wioślarskiemu	1 950	„	— „
„ „ kolarskiemu	100	„	— „
Razem wydatki wyniosły . . .	21.304	złr.	33 ct.

Przychód.

Subwencya Świetnej Rady m. Krakowa . . .	2.000	złr.	— ct.
Dar: JW. Radca Dworu Wawel-Louis	10	„	— „
„ „ Delegat c. k. Namiestnictwa	15	„	— „
„ „ Dyrektor c. k. Policyi	15	„	— „
„ Sz. Stowarzyszenie jubilerów i złotników .	20	„	— „
Do przeniesienia . . .	2.060	złr.	— ct.

Z przeniesienia . . .	2.060 złr.	—	ct.
Dar: Wny M. Liebling	10 „	—	„
„ „ Birnbaum	38 „	80	„
Dochód z biletów wstępu do salin w Wieliczce	439 „	10	„
„ z festynu w Parku krakowskim . . .	711 „	75	„
„ z Wianków i wyścigów wioślarskich .	1.211 „	93	„
„ z kart legitymacyjnych uczestników Zlotu	845 „	—	„
„ z bufetów na trybunach	120 „	—	„
„ z biletów wstępu podczas próby na boisko	14 „	—	„
„ z biletów wstępu podczas ćwiczeń 28/6	2.890 „	40	„
„ „ „ „ „ 29/6	2.585 „	60	„
„ „ „ „ „ 5/7 .	31 „	91	„
Razem dochód przyniósł . . .	10.958 złr.	49	ct.

Zestawienie.

Rozchód	21.304 złr.	33	ct.
Przychód	10 958 „	49	„
Niedobór zatem wynosi . . .	10.345 złr.	84	ct.

Sprawozdanie z części gimnastycznej Zlotu.

Początek prac nad przygotowaniem części gimnastycznej ostatniego Zlotu odnosi się jeszcze do początków r. 1895. Na posiedzeniach grona z tego czasu podnoszono i przedyskutowano wiele myśli i projektów tak ogólnego urządzenia ćwiczeń, jakoteż szczegółów takowych. Wtedy już także rozpoczęto starania, aby wypracowanie projektu, jakoteż przeprowadzenie takowego oddanem zostało gronu naszemu. Starania te uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem: Wydział związku zgodził się na to, że grono nasze wypracuje cały program ćwiczeń zlotowych i przedłoży go do zatwierdzenia gronu związkowemu. W czerwcu 1895 uchwalono ten program w zarysach — a na posiedzeniu grona związkowego w listopadzie 1895 przyjęto i uchwalono program szczegółowy. Ćwiczenia, w których brał udział ogół Sokolstwa, a więc: wejście i ustawienie do ćwiczeń wolnych, ćwiczenia wolne, ćwiczenia na poręczach, piramidy wspólne, jakoteż pięciobój — opracowało grono krakowskie, ćwiczenia okręgów lwowskiego i przemyskiego tamtejsze grona.

W pracach grona związkowego, które dzierżyło ostateczne kierownictwo części gimnastycznej Zlotu, brali z naszej strony udział druhowie Ruciński, Dr Służewski i Wyrobek, których zadanie o tyle było ułatwionem, że u reszty grona związkowego znajdywali nadzwyczaj chętne i uprzejme poparcie swych wniosków, za co na tem miejscu składają całemu gronu związkowemu serde-

czne sokolskie „Czołem“. Aczkolwiek całe grono nasze brało nadzwyczaj czynny udział w przygotowaniu części gimnastycznej Zlotu, musimy tu prócz powyższych dodać druhów Dra Raczyńskiego, Dra Rowińskiego, Waszkiewicza, Michalskiego i Gędłka, którzy rzeczywiście cały swój czas wolny i gruntowną znajomość przedmiotu pracy tej poświęcili. Żmudną a bardzo ważną i wielką pracą przyłożył się do tego z poza grona druh Machniewicz, artysta malarz, który z anielską cierpliwością szkicował, a z prawdziwym artyzmem i dokładnością wykonał bezinteresownie wszystkie rysunki do ćwiczeń.

Gdy więc cały program był już gotowy, zajęło się grono wyćwiczeniem naszych członków, pragnąc, aby gniazdo nasze na boisku zarówno pod względem ilości ćwiczących jak i dokładnego wykonania ćwiczeń stanęło na wysokości swego zadania i stanowiska, jakie w Sokolstwie naszem zajmuje.

Największą trudność w przygotowaniu ćwiczeń okazała musztra, którą pierwotnie miał wykonać hufiec, wystawiony przez okręg krakowski. Robiliśmy starania, aby musztra w gniazdach okręgowych była pilnie i jednolicie ćwiczoną, okazało się jednak, że złożenie takiego hufca jest niemożliwem, wobec czego wystawiliśmy sami wzmocnioną drużynę (4 plutony po 20), wychodząc z zasady, że lepiej wystąpić na pewno z mniejszą masą, aniżeli zrobić fiasko z wielką.

Przygotowania do innych ćwiczeń wydały jak najlepsze rezultaty, jedynie przyznać musimy, że do ćwiczeń wolnych powinno było stanąć więcej naszych druhów, czego spodziewać się należało, zważywszy, że jako miejscowi mieli łatwe warunki i do przygotowania się odpowiedniego i do stawienia się na boisku. Przekonaliśmy się jednak, że wchodziły tu w grę rozmaite inne czynniki, jak stosunki familijne i przyjaźni, jakoteż obowiązki gospodarzy, które spowodowały wielu druhów do zaniedbania swych obowiązków ściśle sokolich. Niewłaściwość tę musimy im wytknąć ze względu na przyszłość i spodziewamy się, że wpłynie to na usunięcie tego braku poczucia obowiązków sokolich u nas. Podnosimy to tem bardziej, że wielu z tych, którzy nie wzięli udziału w ćwiczeniach, dobrowolnie się przedtem w księdze jako biorący udział zapisali. Co do innych ćwiczeń dnia I, t. j. do ćwiczeń na poręczach i piramid przygotowaliśmy aż nadto dostateczną ilość druhów, prawie połowa z nich bowiem nie wzięła udziału w tych ćwiczeniach, ustąpiwszy chętnie miejsca druhom z gniazd obcych — a liczba ćwiczących była ograniczoną.

Wiele pracy wymagało także wyćwiczenie do pochodu członków umundurowanych — a nie ćwiczących, a członkowie grona nauczycielskiego dokładali usilnych starań, aby to wyćwiczenie doprowadzić do możliwie wielkiej doskonałości i tu jednak niestety musimy znowu podnieść zarzut, że członkowie z nimi nie współdziałali, gdyż wielu przychodziło nieregularnie na ćwiczenia, nie-

których zaś wprost ściągnąc nie było można. My musimy się otrząść z tej apatyi, Sokół w mundurze powinien i musi umieć chodzić w szeregu, naszem zdaniem lepiej mieć garstkę umundurowanych a jednolicie wyćwiczonych i zorganizowanych, niż tłumy nieowiane tą samą myślą, stawiające się do apelu bez celu i świadomości po co przychodzą. Piszący te słowa ustawiał właśnie gniazdo krakowskie do pochodu i spotykał tam druhów, których przedtem na ćwiczeniach musztry nigdy nie widział.

Co do ćwiczeń na boisku dnia II, grono nauczycielskie przygotowało jedynie zawody (pentallon). Przeprowadzenie tego punktu programu okazało się nader trudnem. Już jako projekt spotykał się on z nader silną opozycyą i pewnego rodzaju niechęcią w sferach sokolich poza Krakowem. Jako główne zarzuty podniesiono znaczną trudność w nauczeniu się tylu nowych ćwiczeń, oraz obawę, że mało współzawodników się zgłosi. Wobec tego zobowiązaliśmy się dostarczyć 10 współzawodników z Krakowa, którą to liczbę uznano za dostateczną do odbycia zawodów. Zdaje się jednak, że ta pierwotna niechęć nie całkiem zapomnianą została, gdyż z poza Krakowa, zaledwie dwóch do zawodów stanęło, a przecież przypuszczać musimy, że przy nieco lepszych chęciach, przynajmniej kilkunastu stanąć mogło. Ale leży to już widać w naszym narodowym charakterze, że nowości wszelkie niechętnie u nas przyjmowane bywają i wstęp przebojem zdobywać sobie muszą.

W przygotowaniu reju kolarzy wobec wielkiej wprawy naszych jeźdźców trudności wielkich nie było — nie tak łatwem jednak okazało się zebranie licznego ich zastępu — i tu znowu wchodziły w grę różne inne czynniki — tylko nie poczucie obowiązku sokolego.

Natomiast wielki zapał i pilność panowały w ćwiczeniach oddziału konnego — na którego pochwałę i to jeszcze dodać musimy, że członkowie oddziału, prócz trudów, ponieśli także znaczne koszta, przyczyniając się tem choć w części do pokrycia utrzymania zwiększonej ilości koni.

Jeżeli teraz przejdziemy pokrótce samo wykonanie ćwiczeń na boisku w dniach obydwu, to rezultat naszej pracy przedstawi się w krótkości jak następuje:

Dzień pierwszy zaczynało wejście i ustawienie do ćwiczeń wolnych, jakoteż ćwiczenia wolne, tym też ćwiczeniom przypisujemy naczelne miejsce w dokładności wykonania i wielkości wrażenia, jakie wywołały u zgromadzonej publiczności. Wejście przedstawiało widok wprost wspaniały i śmiało rzec możemy, że tym wejściem — wstępnym bojem niejako zdobyliśmy sobie odrazu serca i poklask widzów. Same ćwiczenia — prawdziwie obrazowe — o głębszej myśli były bardzo piękne, a jedyny zarzut, z jakim się spotkały, że zbyt powolnie były wykonane, tyczyć się może jedynie muzyki, która do taktu przygrywała — wszak i „mazura“ tańczyć

się musi żółwim krokiem, gdy muzyka odpowiednio wolno będzie grała. Jeżeli było kilka pomyłek ze strony ćwiczeńców (a było ich bardzo mało w porównaniu z poprzednimi Zlotami), to winą to niesumienności lub nieuwagi jednostek, czego zresztą przy kilkuset ćwiczących, którzy nigdy razem nie ćwiczyli, uniknąć niepodobna. O ćwiczeniach w zastępach musimy także wyrazić się z najwyższą pochwałą tak co do pomysłu jak i wykonania.

Ćwiczenia na poręczach zadziwiały oryginalnością pomysłu i trudnością w wykonaniu. W porównaniu tej trudności usterki w wykonaniu były bardzo małe, a ustawienie i odniesienie poręczy odbyło się nadzwyczaj szybko i składnie. Zarzut niedopuszczenia do tych ćwiczeń druhów z pod zaboru pruskiego jest niesłuszny, jeżeli się zważy, że liczba ćwiczących skutkiem niesłowności dostawcy poręczy prawie o połowę się zmniejszyła, a powtóre, że wszelkie pertraktacye bezpośrednio przed ćwiczeniami byłyby i tak już długą pauzę znacznie przedłużyły, w końcu co najważniejsze naszem zdaniem, że na boisku wzywa się do ćwiczeń i na wezwanie się staje — a nie zaprasza, lub czeka zaproszenia.

Nastąpiły ćwiczenia laskami, wykonane przez okręg przemyski, rzeszowski i tarnowski bardzo dobrze. Budowanie zbiorowych obrazowych piramid wypełniło następny punkt programu. Wykonane wzorowo wzbudziły szczery podziw i poklask publiczności i słusznie oceniono je jako najtrudniejszą część programu. Jeżeli chciałoby się im jaki zarzut koniecznie zrobić, to chyba, że zbyt były zbite, przy większem rozstrzeleniu malowniczość ich lepiejby się była uwydatniła. Grono nasze wykonało środek tych piramid, na wysokość trzech ludzi.

Ćwiczenia maczugami okręgu lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego bardzo pięknie wykonane, ogólnie się podobały i przyczyniły się w znacznej mierze do powodzenia występu publicznego Sokolstwa. Zachodziła jedynie pewna sprzeczność między „rozkazami i wskazówkami", a strojem użytym przy tych ćwiczeniach.

Ostatnim i kulminacyjnym punktem programu dnia pierwszego była musztra drużyny krakowskiej, wykonana z taką wprawą i dziarskością, że była zadziwiającą niespodzianką nietylko dla publiczności, ale i dla zgromadzonego Sokolstwa.

Ćwiczenia publiczne w drugim dniu Zlotu rozpoczął rej kolarzy. Wykonanie samo było bardzo dobre i zdobyło należny poklask u publiczności. Jedyny zarzut jeszcze raz tu podnosimy, że liczba wykonawców — nasz oddział tylko biorąc w rachubę — była stanowczo za małą — dlaczego — nie chcę na tem miejscu bliżej roztrząsać.

Zawody (pentatlon) nie miały szczęścia u aury, z rozpoczęciem ich bowiem zaczął deszcz padać, który wkrótce zamienił się w rzęsistą ulewę. Były to więc zawody z przeszkodami przymu-

sowemi, a te ostatnie jako niespodziewane nie mogły się chyba przyczynić do powodzenia. Pomimo tego wynik był dość dobry:

1) Bieg*) 100 metr.: zwyciężył druh Michał Kirkor z Krakowa, przebiegłszy odległość w 12 sekund.

2) Skok w dal: zwyciężył druh Michał Kirkor z Krakowa, skoczywszy 4·70 metrów.

3) Rzucanie dyskiem: zwyciężył druh Józef Głogowski z Krakowa, rzuciwszy dysk na odległ. 24·1 metrów.

4) Rzucanie oszczepem: zwyciężył druh Jan Bielawski z Krakowa, rzuciwszy oszczep na 24·90 metrów.

5) Zapasy: zwyciężył druh Jan Bielawski z Krakowa, pokonawszy druhów Głogowskiego i Kirkora.

Ostatni punkt programu już wśród potoków ulewy wypełniły ćwiczenia oddziału konnego „Sokoła" krakowskiego. Jak dzielnie spisał się ten oddział w swoich ćwiczeniach, powtarzać tu zbyteczne, zbyt ogólnie to znanem i zbyt jednogłośne pod tym względem były wyrazy podziwu i uznania. Najlepszym dowodem, że publiczność pomimo takiej ulewy do końca pozostała na trybunach, a obawa przemoknięcia nawet pań nie odstraszyła. Żałować tylko należy, że ulewa nie pozwoliła wykonać oddziałowi całego zasobu ćwiczeń, z tego jednak co było wykonanem, dostatecznie ocenić można, jak świetnie i z jakim nakładem pracy były ćwiczenia te przygotowane.

Z krótkiego tego przeglądu pozna każdy, że wykonaliśmy pracę olbrzymią, w nagrodę której mamy poczucie spełnienia wziętych na siebie obowiązków, i to nam zupełnie wystarcza. Najważniejszym momentem, który w tej ocenie Zlotu jedynie i wyłącznie podnieść musimy, jest przeświadczenie, że ćwiczenia Zlotu ostatniego bezsprzecznie tak pomysłem jak i wykonaniem znacznie przewyższają ćwiczenia Zlotów poprzednich, a staraniem naszem niechaj będzie na tej drodze dalej postępować i co dwa lata wykazać taki postęp w ćwiczeniach, jaki okazał się od Zlotu wystawowego we Lwowie do Zlotu krakowskiego. Zlot ten ostatni zaznaczył postęp Sokolstwa na właściwem jego polu, t. j. ćwiczeń cielesnych, a tem samem zbliżył nas o spory krok naprzód do naszego głębszego dążenia, którem jest odrodzenie ojczyzny przez fizyczne wychowanie społeczeństwa naszego!

Dr. K. Służewski.

---

*) Wynik osiągnięty w biegu był u nas lepszym — aniżeli na igrzyskach olimpijskich, które w zeszłym roku odbyły się w Atenach, — gdzie zwycięzca tę samą przestrzeń przebiegł w $12^3/_4$ sek.

IX. Dział skarbowy.

Obroty kasowe we wszystkich działach przedstawione są poniżej

Wedle sprawozdania za rok 1895 dług budowlany po strąceniu reszty kasowej 1831 złr. $84\frac{1}{2}$ ct. wynosił 11.678 złr. $23\frac{1}{2}$ ct.

W roku 1896 obrót kasy budowlanej był następujący:

Przychód.

Pozostałość z r. 1895	1.831	złr.	$84\frac{1}{2}$	ct.
Zeskontowane 3 weksle dd. dr. Stycznia i Fedorowicza	2 800	„	—	„
Razem	4.631	złr.	$84\frac{1}{2}$	ct.

Rozchód.

Fedorowiczowi na rachunek robót ciesielskich	1.531	złr.	04	ct.
Zieleniewskiemu	53	„	28	„
Połczyńskiemu za roboty gazowe reszta . .	112	„	70	„
Naprawa brzegów Rudawy reszta	100	„	—	„
Spłata weksli	2.230	„	—	„
Blankiety i procenta od weksli.	420	„	17	„
Za pale do pomiarów na Pędzichowie . . .	5	„	—	„
Fiakry i posyłki	—	„	55	„
Pozostałość na rok 1897	179	„	$10\frac{1}{2}$	„
Razem	4 631	złr.	$84\frac{1}{2}$	ct.

Z końcem r. 1896 długi budowlane pozostały następujące:

1. Kozłowskiemu	1.099	złr.	33	ct.
2. Federowiczowi	178	„	03	„
3. Kosydarskiemu	590	„	06	„
4. Talowskiemu za żelazo	115	„	64	„
5. Weksle	10.400	„	—	„
Razem	12.383	złr.	06	ct.
a po strąceniu reszty kasowej	179	„	$10\frac{1}{2}$	„
pozostaje dług budowlany	12.203	złr.	$95\frac{1}{2}$	ct.
Ponieważ z końcem roku dług budowlany wynosił	11.678	„	$23\frac{1}{2}$	ct.
przeto z końcem roku powiększył się o .	525	złr.	72	ct.

Powiększenie długu budowlanego powstało stąd, że:

1. Za naprawę brzegów uchwalono zapłacić i zapłacono	100	złr.	—	ct.
Do przeniesienia . . .	100	złr.	—	ct.

Z przeniesienia . . .	100 zł.	—	ct.
2. Fiakry i posyłki co do prolongaty weksli i porta kosztowały	—	„ 55	„
3. Blankiety i procenta od weksli	420	„ 17	„
4. Za pale do pomiarów realności na Pędzichowie	5	„ —	„
Co czyni razem . .	525 zł.	72	ct.

Spłacenie długu budowlanego nastąpić ma z funduszów, jakie ze sprzedaży realności na Pędzichowie uzyskane zostaną. Sprzedaż tych realności nie mogła przyjść do skutku, albowiem zamierzona jest parcelacya i już kilka razy przedkładaliśmy Magistratowi plany parcelacyi i ostateczny plan podziału na 5 parcel czeka w Magistracie zatwierdzenia. Spodziewamy się jednak, że sprawa ta w kilku tygodniach załatwioną zostanie. Przez parcelacyę uzyska się fundusz co najmniej 2 razy większy niż gdybyśmy grunt jako całość byli sprzedali.

Fundusz na pokrycie niedoboru zlotowego jeszcze nie jest całkowicie zebrany, albowiem bardzo wielu gwarantów nie zapłaciło jeszcze udziałów. Upraszamy więc Szanownych członków komitetu gwarancyjnego, którzy jeszcze nie zapłacili, aby uczynili zadość temu obowiązkowi, aby sprawę tę ostatecznie załatwić.

Tak w sprawie budowlanej jakoteż w sprawie zlotowej podpisywali nam w ubiegłym roku weksle pp.: Beringer, H. Fritsch, Zieleniewski, Gorecki, Rudnicki, Federowicz, Mayer, Muranyi, Porębski, Emilewicz, Plesnar, Dr. Koy, Dr. Styczeń i Talowski, za co składamy tymże podziękowanie, i spodziewamy się, że w tym roku po sprzedaży realności wszystkie weksle zostaną załatwione.

Dr. Styczeń.

Przedkładamy więc niniejsze Sprawozdanie Walnemu Zgromadzeniu z następującymi wnioskami:

1. Przyjęcie sprawozdania Wydziału i Komisyi rewizyjnej.
2. Zamianowanie Adama Asnyka członkiem honorowym Towarzystwa.
3. Wybór członków Wydziału, członków Komisyi rewizyjnej i Sądu honorowego.
4. Upoważnienie Wydziału do wyboru delegatów do Związku Towarzystw sokolskich.
5. Wnioski członków.

WYDZIAŁ TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO „SOKÓŁ"

w Krakowie, w marcu 1897.

Sekretarz: *M. Ujejski.*

Prezes: *Dr. W. Styczeń.*

OBRÓT KASOWY.

A) Dział gimnastyczny.

Przychód.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Pozostałość z r. 1895	19	37		
2. Wpisowe członków	234	—		
3. Wkładka członka założyciela T. Stryjeńskiego	100	—		
4. Subwencya Wys. Sejmu krajowego	500	—		
5. Przychód z realności przy ulicy Pędzichów	179	63		
6. Zwroty zaliczek na pensye	282	—		
7. Wkładki członków wspierających i zwyczajnych	4393	50		
8. Dochody za naukę w szkole gimnastycznej	1881	14		
9. Za szafki w szatniach	66	—		
10. Dochody z wieczorków i wynajmu sali	817	66		
11. Dochód ze ślizgawki do dnia 31 grudnia	55	44		
12. Pożyczki wekslowe	1750	—		
13. Dochody oddziału kolarskiego	210	69		
	10489	43	10489	43

Rozchód.

	Złr.	ct	Złr.	ct
1. Płace nauczycieli	3624	96		
2. Płace służby	891	93		
3. Zaliczki na pensye	345	—		
4. Przyrządy i przybory gimnastyczne	81	80		
5. Naprawy przyrządów i sprzętów	207	15		
6. Oświetlenie gazowe	955	38		
7. Druki, wydatki kancelaryjne i gospodarcze, ubezpieczenie i naprawy budynku	997	97		
8. Urządzenie ślizgawki	146	03		
9. Zaprowadzenie telefonu i opłata za używanie	183	88		
10. Książki do biblioteki nauczycielskiej i pisma	70	71		
11. Leki do apteczki podręcznej	21	81		
12. Koszta urządzania obchodów i inne	94	66		
13. Wydatki oddziału kolarskiego	37	—		
14. Spłata kapitału pożyczki hipotecznej	465	53		
15. Upłaty pożyczek wekslowych	950	—		
16. Procenta od pożyczki hipotecznej	1119	17		
17. Procenta od pożyczek wekslowych i blankiety	91	64		
18. Procenta od obligów 10-guldenowych	154	40		
19. Pozostałość na rok 1897	50	41		
	10489	43	10489	43

B) Dział szkoły jazdy konnej.

Przychód.

	Złr	ct.	Złr.	ct.
1. Pozostałość z r. 1895	397	54		
2. Za naukę jazdy konnej	1771	80		
3 Za wynajem koni do wyjazdu	685	45		
4. Za nawóz	69	—		
5. Za sprzedane konie (11 sztuk)	1502	10		
6. Za sprzedane dwa siodła	56	—		
7. Za stajnie jarmarczne	836	65		
8. Wynajem stajen i ujeżdżalni	326	07		
9. Za owies, siano i słomę w czasie jarmarków	76	23		
10. Za szafki na rzeczy	28	20		
11. Za konie na pensyi	335	90		
12. Wkładka członka założyciela druha Świderskiego	100	—		
13. Wkładki członków oddziału	258	—		
14. Subwencya Św. Rady miasta Krakowa	500	—		
15. Subwencya z funduszu zlotowego	2000	—		
	8942	94	8942	94
Do przeniesienia			19432	37

Rozchód.

	Złr.	ct	Złr.	ct
1. Płace nauczyciela i służby	1810	20		
2. Ubranie służby	106	02		
3. Owies, siano i słoma	2615	02		
4. Weterynarz, leki i kucie koni	116	88		
5. Opał i oświetlenie gazowe	126	67		
6. Druki, stemple, ubezp. i inne wydatki kanc. i gospod.	85	55		
7. Zakupno 12 koni	1949	05		
8. Sieczkarnia i rynsztunki na konie	647	59		
9. Stawianie i rozbieranie stajen jarmarcznych i utrzymanie toru jazdy	119	38		
10. Czynsz i podatki z ujeżdż. za I półrocze 1896 i repar. bud.	671	41		
11. Spłata pożyczki wekslowej	200	—		
12. Procenta od pożyczki wekslowej i blankiety	47	26		
13. Wydatki nadzwyczajne spowodowane zlotem	169	43		
14. Pozostałość na rok 1897	278	48		
	8942	94	8942	94
Do przeniesienia			19432	37

Przychód.

C) Oddział wioślarski.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Z przeniesienia			19432	37
1. Wkładki członków	215	—		
2. Subwencya z funduszu zlotowego	1950	—		
	2165	—	2165	—
			21597	37

Rozchód.

	Złr.	ct.	Złr.	ct
Z przeniesienia			19432	37
1. Wynajęcie lokalu i służba	242	—		
2. 1 łódź czterowiosłowa	390	—		
3. 4 łodzie podwójne	905	70		
4. Fracht, cło i ekspedycya łodzi	200	24		
5. Reparacya łodzi, farby, pokost i drzewo	112	04		
6. Składanie i rozbieranie pomostu na Wiśle	14	—		
7. Prenumerata pism fachowych	12	90		
8. Pozostało na pokrycie niedoborów z lat poprzednich .	288	12		
	2165	—	2165	—
			21597	37

Kraków, dnia 31 grudnia 1896 r.

Skarbnik:
Dr. Michał Koy.

Rachmistrz:
Franciszek Głowacki.

Prezes:
Dr. Wawrzyniec Styczeń.

Zgodnie z księgami kasowemi:

Artur Stein. ***Edmund Gajewski.***

SPIS CZŁONKÓW.

Członkowie honorowi:

1. Bałucki Michał, b. prezes „Sokoła“ w Krakowie, literat.
2. John Alfred } właściciele browaru w Krakowie.
3. John Hugo }
4. Friedlein Józef, prezydent miasta Krakowa.
5. Dr. Weigel Ferdynand, poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
6. Dr. Styczeń Wawrzyniec, radca miejski i Prezes „Sokoła“.
7. Romanowicz Tadeusz, członek Wydz. kraj., poseł na Sejm kraj.
8. Mierzwiński Władysław, artysta-śpiewak.
9. Szurek Karol, c. k. radca apelacyjny.
10. Hr. Milewski-Korwin Ignacy Karol, obywatel.
11. Beringer Wandalin, budowniczy i radca miejski.

Zmarli:

Dr. Krówczyński Żegota, lekarz, Prezes „Sokoła“ we Lwowie, zmarł dnia 1 lutego 1893 r.

Dr. Szlachtowski Feliks, b. prezydent miasta Krakowa, zmarł dnia 11 marca 1896 r.

Członkowie założyciele:

1. Dr. Kański Mikołaj, były adwokat krajowy.
2. Hr. Mieroszowski Sobiesław, poseł na Sejm krajowy.
3. Wiszniewski Ludwik, lekarz, radca miejski.
4. Dr. Rapaport Arnold, adwokat, poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
5. Marfiewicz Michał, obywatel i właściciel hotelu Krakowskiego.
6. Baranowski Teodor, właściciel realności, radca miejski i prezydent Izby handlowo-przemysłowej.
7. Sulikowski Aleksander, zegarmistrz i obywatel.
8. Dobrzański Feliks, właściciel dóbr.
9. Turnau Ludwik, b. radca Magistratu.
10. Skirliński Jan, właściciel dóbr i prezes Tow. im. Kościuszki.
11. Rudnicki Józef, kupiec i obywatel.
12. Reich Leopold, właściciel realności i radca handlowy.
13. Kwiatkowski Jan, obywatel i radca miejski.
14. Fischer Jan, kupiec i obywatel.
15. Zajączkowski Władysław, kupiec i obywatel.
16. Pawlikowski Mieczysław, literat, właściciel dóbr.
17. Dr. Propper Albert, adwokat krajowy i radca miejski.

18. Dr. Paszkowski Stanisław, lekarz i radca miejski.
19. Dr. Rosenblatt Józef, adw. kraj., prof. Uniw. i radca miejski.
20. Władysław hr. Zamoyski, właściciel dóbr Zakopane.
21. Wawel-Louis, c. k. Radca Dworu.
22. Zieleniewski Leon, obywatel m. Krakowa i właściciel fabryki.
23. Maurizio Jan, obywatel m. Krakowa.
24. Ripper Wilhelm, obywatel m. Krakowa.
25. Jawornicki Józef, kupiec, obywatel i radca m. Krakowa.
26. Zajdzikowski Teodor, szklarz.
27. Matusiński Jacek, budowniczy, obywatel m. Krakowa.
28. Stryjeński Tadeusz, architekt, radca budownictwa i radca m. Krakowa.

Zmarli:

Tomkiewicz Woyneko Stanisław, artysta-malarz, zmarł d. 24 lutego 1896 r.

Członkowie wspierający i zwyczajni:

1. Adam Gustaw, urzędnik Tow. ubezp.
2. Ajdukiewicz Bronisław, inspektor gorzelni.
3. Alberti Stanisław, chemik miejski.
4. Anczyc Wacław, właśc. drukarni.
5. Dr. Andruszewski Miecz., lekarz.
6. Angelus Włodzimierz, kupiec.
7. Antoniewicz Woysym Bolesław, główny buchalter Banku galic.
8. Armatowicz Bolesław, jubiler.
9. Armółowicz Stanisław (senior), obyw.
10. Armółowicz Stanisł. (junior), rzeźnik.
11. Armółowicz Jan, urz. Banku kraj.
12. Asnyk Adam, poseł i literat.
13. Athanaskovic Stefan, drukarz.
14. Babirecki Jan, nauczyciel i obyw.
15. Baczyńska Modesta, obyw. ziemska.
16. Baczyński Wład., urz. kolei półn.
17. Bajer Jan, tokarz.
18. Bałłaban Jakób, obywatel.
19. Bałuk Leon, piekarz.
20. Banaszkiewicz Jan, urzędnik Tow. wzaj. ubezp.
21. Dr. Bandrowski Ernest, prof. szk. przemysłowej.
22. Dr. Bandrowski Juliusz, lekarz.
23. Barabasz Stanisław, prof. szk. przem.
24. Barabasz Wiktor, dyrektor Tow. muzycznego.
25. Dr. Barański Lew, adj. sądu kraj. wyż.
26. Bartel Czesław, właś. realności.
27. Bartel Witold, prywatysta.
28. Bartik Franciszek, pilnikarz.
29. Bartik Tomasz, pilnikarz.
30. Bartmański Władysław, prakt. sąd.
31. Bauer Włodz., ucz. szk. sztuk piękn.
32. Baum Kazimierz, kupiec.
33. Bauman Bolesław, urz. Tow. w. u.
34. Bażan Mieczysł., prakt. Tow. ubezp.
35. Bedrnik Wacław, prawnik.
36. Bekner Teofil, pomocnik handlowy.
37. Dr. Bełcikowski Stanisław, starszy radca, nacz. Expedyt. prok. skarbu.
38. Bełdowski Władysław, wł. fabryki.
39. Benaluk Józef, siodlarz.
40. Benedyktowicz Ludomir, art. malarz.
41. Dr. Benis Artur, adwokat krajowy.
42. Berezowski Tadeusz, medyk.
43. Bereźnicki Juliusz, dyrektor pow. Kasy Oszczędności.
44. Bermes Włodzim., asystent cłowy.
45. Dr. Berson Seweryn, adwokat.
46. Bett Ignacy, akademik.
47. Dr. Bett Józef, kand. adw.
48. Bezeg Albin, nadzorca rzek.
49. Białkowski Mieczysław, urzęd. Mag.
50. Biasion Alfred, kupiec i obywatel.
51. Biborski Aleks., budown., radca m.
52. Dr. Bielański Gustaw, lekarz powiat.
53. Bielawski Jan, medyk.
54. Bielecki Zefiryn, urz. Tow. szt. pięk.
55. Bielikowicz Michał, właśc. realności.
56. Bilewski Władysław, kupiec.
57. Birnbaum Juda, bankier i radca m.
58. Bischoff Otton, buchalter gazow. m.
59. Błoński Bron., kier. fabr. zapałek.

60. Bobek Jan, masarz i obywatel.
61. Dr. Bobilewicz Adam, adwokat.
62. Bobowski Juliusz.
63. Bocheński Teofil, urzęd. kol. państ.
64. Bochnak Tadeusz, kupiec.
65. Boguński Władysław, obywatel.
66. Dr. Bohosiewicz Teodor, lekarz.
67. Bojarski Marceli, zegarmistrz.
68. Bojarski Piotr, pens. porucz. kawal.
69. Dr. Boroński Lesław, adwokat.
70. Dr. Borzewski Feliks, adw. w Wiel.
71. Boznański Adam, architekt.
72. Bóbr Adam, słuchacz praw.
73. Broniowski Teofil, urz. Tow. ubezp.
74. Dr. Browicz Tadeusz, lekarz, prof. Uniwersytetu.
75. Bruśnicki Stan., majster ciesielski.
76. Brzeski Wiktor, c. k. notar., wł. dóbr.
77. Buczkowski Adolf, adj. Magistratu.
78. Buczyński Leon, pomocnik handl.
79. Bujański W., obywatel i radca m.
80. Bujas Tomasz, budowniczy.
81. Bukowski Ign., urzędnik Tow. ubezp.
82. Dr. Buszek Jan, fizyk miejski.
83. Dr. Bystrzonowski Kazimierz, kandydat notaryalny.
84. Charzewski Aug., zastępca firm han.
85. Celt Antoni, kier. handlu win.
86. Chlipalski Franc., obywatel.
87. Chlipalski Jan, majster ślusar. i ob.
88. Chłapowski Miecz., słuchacz filoz.
89. Chmielarczyk Edward, asyst. kasy k.
90. Chmurski Anastazy, chem. technolog.
91. Dr. Chmurski Serafin, adwokat.
92. Cholewicz Jan, fotograf.
93. Cholewicz Kazimierz, technik.
94. Chorąży Wincenty, drukarz.
95. Christ Gustaw, inżynier drogowy.
96. Chronowski Jaksa Eust., właściciel „Grand Hotelu“.
97. Chwalibogowski Zygmunt, obywatel.
98. Chylewski Wiktor.
99. Ciechanowicz Bron., oficyał poczt.
100. Ciechanowicz Maryan, technik.
101. Ciechanowska Florentyna, obywat.
102. Ciechanowski Stefan, ukończ. sł. akad. handl.
103. Ciosłowski Czesław, litograf.
104. Dr. Creizenach Wilhelm, profesor uniwersytetu.
105. Cupsé Floryan, drukarz.
106. Cwiklicer Ignacy, urz. Tow. ubezp.
107. Dr. Cybulski Napoleon, prof. uniw.
108. Cyfrowicz August, prawnik.
109. Dr. Cyfrowicz Leon, prof. uniw. Jag.
110. Cynk Floryan, prof. Szkoły szt. pięk.
111. Czaplicki Karol, jubiler.
112. Czaplicki Stefan, rytownik.
113. Czapliński Edward, pom. handlowy.
114. Czarnecki Melchior, właśc. real.
115. Czerny Henryk, wł. składu węgla.
116. Dr. Czerny Jan, lekarz.
117. Dr. Czerny-Szwarcenberg Bolesław, adwokat krajowy.
118. Czerwiński Michał, handlowiec.
119. Czubek Jan, profesor gimn.
120. Czużydło Franciszek, kupiec.
121. Czynciel Józef, obywatel.
122. Dr. Dadlez Wilhelm, adwokat.
123. Dr. Danielak M., pos. do Rady państ.
124. Dattner Maurycy, właśc. dóbr.
125. Dawidowski Aleks., st. zarz. poczty.
126. Dąbrowski Tad., naucz. semin. męz.
127. Dec Walenty, nauczyciel muzyki.
128. Deiches Adam, słuchacz filozofii.
129. Dekordy Gabryel, handlowiec.
130. Demetrykiewicz Mieczysław, urzędnik Tow. ubezpieczeń.
131. Dębiński Szczęsny, b. dyr. baz. kraj.
132. Długoszewski Jan, prawnik.
133. Długoszewski Stan., handlowiec.
134. Dr. Doboszyński Adam, adwokat.
135. Dr. Dobija Antoni, adw. krajowy.
136. Dolińska Zofia, żona prokuratora.
137. Dr. Doliński Maryan, lekarz.
138. Drozdowski Stanisław, fortepianista.
139. Drozdowski Stanisław, maj. murar.
140. Dutkiewicz Jan, korektor.
141. Dutkiewicz Józef, kand. adwokacki.
142. Dutkiewicz Józef, urz. Magistratu.
143. Dyduch Tomasz, słuchacz filozofii.
144. Dydusiak Franciszek, wł. skł. apt.
145. Dzida Jan, handlowiec.
146. Ebert Fryderyk, pomocnik księg.
147. Ehrenberg Zyg., urz. Tow. wz. ub.
148. Dr. Eibenschütz Zygmunt, adwokat.
149. Eile Filip, kupiec.
150. Ekielski Władysław, architekt.
151. Eljasz Walery, artysta-malarz.
152. Eminowicz Winc., nacz. straży poż.
153. Engl v. Edward, starszy zarz. poczty.
154. Erker Jan, kupiec.
155. Feldmann Wilh., red. „Dziennika krakowskiego“.
156. Fenz Wilhelm, kupiec.
157. Fiałek Władysław, felczer.
158. Fijałek Adam, nauczyciel.
159. Figiel Henryk, fryzyer.
160. Filasiewicz Aleksander, inż. zast. naczelnika ruchu kolei.
161. Dr. Filimowski Antoni, lekarz.
162. Filimowski Ludwik, akademik.
163. Filipek Stanisław, dyet. Tow. ubezp.
164. Filipkiewicz Ludw., wł. zakł. kraw.
165. Dr. Filipkiewicz Stefan, lekarz.
166. Filipkiewicz Zygmunt.

167. Filochowski Hipolit, urz. Tow. w. u.
168. Fischak Józef, handlowiec.
169. Fischer Władysław, kupiec i obyw.
170. Dr. Fischler Adolf, adwokat.
171. Fleischmann Franc., adj. kol państ.
172. Florkiewicz Witold, uczeń szkoły sztuk pięknych.
173. Fox Feliks, akademik.
174. Frass Antoni, kupiec.
175. Freege Karol, maszynista statku par.
176. Freege Ludwik, właśc. ogrodu.
177. Dr. Friedberg Gwido, depen. adw.
178. Fritsch Herman, kup. i radca miej.
179. Fuchs Edward, kupiec.
180. Fuglewicz Henryk, kupiec.
181. Dr. Gabryszewski Antoni.
182. Gadomski Mikołaj, sub. handlowy.
183. Gadowski Jan, wł. fabr. introligat.
184. Gajewski Edmund, urz. Magistratu.
185. Gałdeński Aleks., urz. Tow. ubezp.
186. Gałek Leon, majster szewski.
187. Gałziński Kazimierz, adj. sądowy.
188. Garfein Salezy, drnd. praw.
189. Gargul Franc., właśc. masarni.
190. Gartner Franc., słuch. filozofii.
191. Gaszyński Czesław, chemik.
192. Gawlikowski Józef, prawnik.
193. Gaydzicz Teodor, urz. Tow. ubezp.
194. Gąsiorowski Andrzej, prof. gimn. św Anny.
195. Gedziow Jan, majster ślusarski.
196. Gettlich Antoni, dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej.
197. Gędłek Aleksander, urz. Magistratu.
198. Gędzierski Stanisław, wł. cukierni.
199. Gędzierski Zygmunt, wł. realności.
200. Gliniecki Bolesław, kupiec.
201. Glonczyk Józef, majster murarski.
202. Dr. Gluziński Tadeusz, adwokat.
203. Głębocki Kazimierz.
204. Głowacki Franciszek, drukarz.
205. Głowacki Józef, praktykant szpitala św. Łazarza.
206. Goldman Józef, inżynier.
207. Goldstein Zygmunt, ajent handlowy.
208. Gołąb Mich., dyrektor Kasy Oszcz. w Wadowicach.
209. Gorzecki Edm., adj. kolei państwow.
210. Gostyński Wład. Kazim., inspektor kolei państw.
211. Górecki Józef, właśc. zakł. ślus.
212. Górka Ludwik, majster ślusarski.
213. Górski Franciszek, kom. Magistratu.
214. Grabowski Władysław, budowniczy.
215. Graczyński Stanisław, prawnik.
216. Graff Elżbieta.
217. Gralewski Eug., właśc. składu win.
218. Gramatyka Tomasz, majster ślus.
219. Grodzicki Stanisław.
220. Groebl Ludwik, handlowiec.
221. Groele Adam, sekretarz Magistr.
222. Grolle Józef, urzędnik Banku kraj.
223. Dr. Gross Adolf, adwokat.
224. Gross Antoni, buchalter Magistr.
225. Gross Kazimierz, akad.
226. Gross Romuald, handlowiec.
227. Grottger Artur, farmaceuta.
228. Grottger Jarosław, refer. kolei pań.
229. Grudziński Ludwik, introligator.
230. Gruszczyński Zdzisław, drukarz.
231. Grylowski Józef, obyw., rzeźnik.
232. Grzybowski Grzegórz, medyk.
233. Dr. Guńkiewicz Bronisław, adwokat.
234. Gurs Edward, majster tokarski.
235. Gustawicz Bron., prof. gimn.
236. Guzikowski Andrzej, wł. real.
237. Dr. Gwiazdomorski Jan, lekarz.
238. Habliński Piotr, radca skarbowy.
239. Habrzyk Andrzej, majster ślusarski.
240. Dr. Haim Leopold, lekarz.
241. Halauskówna Joanna, nauczycielka.
242. Halski Ludwik, kupiec.
243. Hamuliński Edward, zarządca mag. cłowych.
244. Dr. Harajewicz Jan, lekarz.
245. Dr. Harajewicz Władysław, lekarz.
246. Hechter Józef, restaurator.
247. Heggenberger Jacek, muzyk.
248. Heiman Anna, obywatelka.
249. Heller Eugeniusz, aptekarz.
250. Herteux Aleksander, wł. realności.
251. Hinzinger Karol, sekretarz Magist.
252. Hochstim Jakób, bankier.
253. Hoffmann Antonina, artystka dram.
254. Hoffmann Henryk, urz. kasy oszczęd.
255. Hoffmann Teodor, technik.
256. Holik Anastazy, zegarmistrz.
257. Homolacs Stanisław, wł. dóbr.
258. Hopcas Józef, redaktor „Czasu“.
259. Dr. Horowitz Leon, adwokat.
260. Dr. Hubaczek Eugeniusz, adwokat.
261. Hubert Kazimierz, prawnik.
262. Hubert Stanisław, prawnik.
263. Huppenthal Władysław, rygorozant.
264. Dr. Ichheiser Michał, adwokat. ×
265. Jabłrzykowski Zyg., wł. dóbr Ujazd.
266. Jachimowicz Stanisław, malarz.
267. Jachimowicz Aleks., urzędnik Tow. kred. rękodzielników i przemysł.
268. Jachimski Jan, kupiec.
269. Jahoda Robert, introligator.
270. Dr. Jakubowski Leon Maciej, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
271. Jamrosz Stanisław, rysownik.
272. Janikowski Wojciech, wł. kawiarni.
273. Janowski Stanisław, artysta-malarz.

274. Januszewski Piotr, kier. Bazaru kr.
275. Jarocki Maryan, naczelnik warsztatów kolejowych.
276. Jaroszewski Aleksander, oficyał sądu wyższego.
277. Jasiński Józef, prof. prywatny.
278. Dr. Jastrzębski Jan, prakt. sądow.
279. Jaworski Żygmunt, słuch. filozofii.
280. Jaworski Lubicz Marceli, starszy oficyał cłowy.
281. Jelska Helena, żona profesora.
282. Jezierski Włodz., inspektor ewid. podat. grunt.
283. Jędrzejewski Wład., kupiec.
284. Jonasek Franciszek.
285. Jorasz Wincenty, kontrolor poczty i właśc. realności.
286. Dr. Jordan Henryk, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
287. Dr. Josse Jan Eugeniusz, lekarz.
288. Jugendfein Adolf, właśc. realn.
289. Jurkiewicz Karol, ślusarz kol. państ.
290. Jurystowski Tadeusz, pomoc. księg.
291. Jüttner Maryan, radca Policyi.
292. Kaciczak Teofil, ślusarz.
293. Dr. Kaden Gustaw, koncyp. adw.
294. Kaden Ludw., przedsięb. bud. wodn.
295. Kadlewicz Karol, urz. Kasy Oszcz.
296. Kadula Tadeusz.
297. Kantor Józef, słuch. filozofii.
298. Kapała Piotr, wł. realności.
299. Kapała Władysław, subjekt handl.
300. Kaparski Teofil, właśc. piekarni.
301. Karliński Stanisław, właśc. handlu.
302. Karpiński Franciszek, kand. notar.
303. Karszniewicz Jerzy, ucz. szk. szt. p.
304. Karwowski Stanisław, medyk.
305. Kaspar Józef, kupiec.
306. Dr. Kasparek Henryk, kand. adw.
307. Dr. Kastory Władysław, adwokat.
308. Katzner Maksymilian, buchalter.
309. Kazrlik Mieczysław, drnd. medyc.
310. Keijha Henryk, subjekt cukierniczy.
311. Kempf Zygmunt, urz. Tow. ubezp.
312. Dr. Kępiński Stanisław, prof. uniw.
313. Kieszkowski Czesław, naczel. działu ubezp. na życie.
314. Kieszkowski Jerzy, drnd praw.
315. Kirkor Michał, medyk.
316. Kirschner Lazar, majster krawiec.
317. Klein Wiktor, właśc. hotelu.
318. Kleitz Eugeniusz, obywatel.
319. Klemensiewicz Józ., prakt. Tow. ub.
320. Klimek Edmund, kupiec.
321. Kluger Bolesław, obywatel.
322. Knapiński Ludwik, fabr. narz. chir.
323. Knaus Karol, architekt.
324. Kohlmann Tomasz, architekt.
325. Dr. Kohn Maksymilian, lekarz.
326. Koim Jan, słuchacz filozofii.
327. Kolbe Wacław, prywatysta.
328. Kolloros Albin, wł. brow. w Skawinie.
329. Komoniewski Sew., pomoc. księg.
330. Konopiński Michał, red. „N. Refor.“
331. Konopka Ksawery, właściciel dóbr, prezes Tow. weteranów 1831 r.
332. Kopacz Stanisław, drukarz.
333. Kopczyński Wład., urz. kolei państ.
334. Dr. Kopff Józef, adwokat.
335. Korbel Adolf, inżynier kolei państ.
336. Korczyński Edward, prawnik.
337. Dr. Korczyński Ludomir, asyst. kl.
338. Kordaś Konstanty, pom. handlowy.
339. Kornicki Michał, kand. adw.
340. Korytowski Mora Adam, pełnomocnik Towarz. ubezp. „Janus“.
341. Korytowski Mora Zygm., mag. farm.
342. Kosiński Józef, akademik.
343. Dr. Kosiński Leopold, lekarz szp. św. Ludwika.
344. Kossak Juliusz, art.-malarz, prezes Koła literackiego.
345. Kosterkiewicz Anatol Maryan, zarządca drukarni uniwersyteckiej.
346. Kotarski Przemysł., dyr. Tow. Zal.
347. Kosz Teodor, akademik.
348. Kovats Jan, starszy komisarz straży skarbowej.
349. Kowalski Andrzej, podm. ciesielski.
350. Kowalski Michał, majst. krawiecki.
351. Kowalski Zygmunt, dyrektor Kasy Oszczędności.
352. Dr. Koy Michał, adwokat.
353. Kozik Edw., wł. real. i majst. murar.
354. Kozłowski Piotr, architekt.
355. Köhle Piotr, maszynista kolei państ.
356. Krajewski Ign., pob. akcyzy miejsk.
357. Kraskowski Jerzy, obyw. ziemski.
358. Dr. Krassowski Stanisław, lekarz.
359. Kraus Feliks, handlowiec.
360. Krause Bronisław, likw. Tow. w. u.
361. Krauss Józef, kupiec.
362. Dr. Krobicki Henryk, wł. dóbr.
363. Kroebl Franc., szef biura Tow. wz. u.
364. Król Ignacy, słuchacz filozofii.
365. Krupiński Karol, agent handlowy.
366. Kruszyński Zygmunt, stolarz.
367. Krygowski Stan., kand. adwokacki.
368. Dr. Kryński Leon, asyst klin. chir.
369. Krzyżanowski Karol, sł. agronomii.
370. Krzyżanowski Maryan, pom. księg.
371. Krzyżanowski Stanisław, księgarz.
372. Kubalski Edward, prawnik.
373. Ks. Kufel Józef, prb. w Bierzanowie.
374. Kühnel Wacław, technik.
375. Kukulski Józef, ekspedyent handl.

376. Kulesza Józef, kamieniarz.
377. Kulikiewicz Franc., rękawicznik.
378. Dr Kuliński Zygmunt.
379. Kulkiewicz Piotr, fotograf.
380. Kułakowski Stanisław, inż. kol. p.
381. Kułakowski Teodor, inspektor ekonomatu miejskiego.
382. Kunz Karol, profesor.
383. Kunze Antoni, handlowiec.
384. Kurek Stanisław, tapicer.
385. Kurkiewicz (Świątek) Anna, właścicielka handlu wędlin.
386. Kurkiewicz Leon, inżynier.
387. Kusz Marceli, reprez. rafin. nafty.
388. Kwiatkowski Jan, prawnik.
389. Kwiatkowski Stanisław, buchalter.
390. Kwiatkowski Stanisław, buchalter.
391. Kwieciński August, prawnik.
392. Dr. Kwieciński Tad., adw. kraj.
393. Laberschek Herman, wł. cukierni.
394. Lachner Fryderyk, prof. szk. przem.
395. Lachowski Konstanty, przemysłow.
396. Landau Aleks., wł. składu drzewa.
397. Lang Maryan, prakt. sądowy.
398. Dr. Langie Adam, lekarz.
399. Lazarewicz Tad., urz. Tow. w. ub.
400. Lechner Franc., urz. kolei państw.
401. Leszczyński Konstanty, handlowiec.
402. Lewandowska Józefina, obywatelka.
403. Dr. Lewandowski Ludomir.
404. Lewandowski Zygmunt, prawnik.
405. Dr. Adam br. Lewartowski, adw.
406. Lewiak Stanisław, wł. fabryki.
407. Lewicki Filomen.
408. Dr. Lgocki Henryk, wł. realności.
409. Liebling Maurycy, wł. skł. drzewa.
410. Lipczyński Józef, maj. krawiecki.
411. Lipiński Mieczysław, kupiec.
412. Lipka Jan, c. k. radca apelacyjny.
413. Lippel Gustaw, medyk.
414. Lippoman Jan Alfons, redaktor „Tygod. rolnicz.,“ i właśc. dóbr.
415. Lipowski Stefan, urzędnik Mag.
416. Dr. Lisowiecki Antoni, lekarz.
417. Lisowski Agenor, zastępca firmy Jara-Jakubowski.
418. Lisowski Grzegórz, kand. notar.
419. Dr. Lisowski Władysław, adwokat.
420. Lissak Franciszek, majster kraw.
421. Loebenstein Bertold, urz. kol. pań.
422. Lord Ludwik Leopold, wł. składu maszyn.
423. Lorie Henryk, handel mater. bud.
424. Lubański Franciszek, rękawicznik.
425. Łapiński Jan, inżynier i wł. real.
426. Dr. Ławrowski Roman, adwokat.
427. Dr. Łazarski Józef, prof. un. Jag.
428. Łokietek Józ., redaktor „N. Refor.“
429. Łoziński Bohdan, gorzelnik.
430. Łuczków Jan, drukarz.
431. Łukasiewicz Wład., adj. kol. państ.
432. Łuszczkiewicz Marek, akademik.
433. Łuszczkiewicz Michał, kand. adw.
434. Macha Franciszek, aplikant szpitala św. Łazarza.
435. Macharski Franciszek, kupiec.
436. Maciejczyk Franc., pom. handl.
437. Machniewicz Fran., artysta-malarz.
438. Madejski Bolesław.
439. Majcherek Jan, majster ślusarski.
440. Majewski Kaz. Winc., akademik.
441. Majewski Stanisław, restaurator.
442. Dr. Makarewicz Jul., ausk. sądowy.
443. Makomaski Ignacy, urz. gazow. m.
444. Maluszewski Stan., subjekt cukier.
445. Małecki Ludw. Filip, urz. Tow. ub.
446. Mańkowski Bolesław.
447. Mańkowski Henryk, medyk.
448. Dr. Marcisiewicz Feliks, lekarz.
449. Marciszewski Józef, inż. kol. państw.
450. Dr. Marecki Tad., ausk. sądowy.
451. Markiewicz Antoni, majster szews.
452. Dr. Markiewicz Wład., adwokat.
453. Markus Karol, majster blacharski.
454. Marynowski Ludwik, wł. skł. piwa.
455. Masłowski Kazimierz, cukiernik.
456. Matejko Tadeusz, artysta-malarz.
457. Matuszewski Henryk, dentysta.
458. Matuszyński Stanisław, zegarmistrz.
459. Maurizio Gustaw, cukiernik.
460. Mayer Antoni, dependent notar.
461. Mayer Michał, oficyał pocztowy.
462. Mazepa Jan, oficyał sądu kraj.
463. Mazurkiewicz Józef, prawnik.
464. Meissner Adolf, fabrykant powozów.
465. Mendelsburg Albert, bankier, r. m.
466. Męcki Michał, restaurator.
467. Michna Paweł, restaurator.
468. Miarczyński Ignacy, budowniczy.
469. Michalski Stanisław, nauczyciel.
470. Miczke Antoni, urz. Magistratu.
471. Mien Juliusz, właśc. zakładu fotogr.
472. Dr. hr. Mieroszowski Jan, adj. sąd.
473. Mięsowicz Erwin, medyk.
474. Mikołajski Zygm., właśc. realności i majster tokarski.
475. Mikulski Stefan, prakt. szpitala św. Łazarza.
476. Mikuła Jan, wł. realności.
477. Miłasiński Józef, majster murarski.
478. Dr. Miłkowski Wład., wł. księgar.
479. Misiąg Wojciech, pomoc. handlowy.
480. Miszkiewicz Wiktor, urz. Banku gal.
481. Miśko Floryan, prawnik.
482. Moczydłowski Apolinary, jubiler.
483. Dr. Molicki Antoni, urz. Tow. w. u.

484. Mossoczy Franciszek, przedsięb.
485. Mrowiec Bolesław, pom. handl.
486. Muranyi Leonard, właściciel fabryki stolarskiej.
487. Murdzyński Jan, oficyał policyi.
488. Muszyński Wacław, handlowiec.
489. Müller Bronisław, budowniczy.
490. Müller Józef. asyst. pocztowy.
491. Münnich Leopold, urz. Magistratu.
492. Münnich Władysław, prokur. państ.
493. **N**achtlicht Juliusz, buchalter.
494. Nemetz Henryk, wł. składu maszyn.
495. Neuwerth Stanisław, kupiec.
496. Niederreiter Feliks.
497. Niedziałkowski Janusz, b. dyr. bud.
498. Niedzielski Zygmunt, majst. kom.
499. Niedźwiedzki Józef, budowniczy.
500. Niedźwiedzki Romuald, urz. T. u.
501. Niemczewski Feliks Dom., prawn.
502. Niemczewski Franciszek, notaryusz.
503. Niepielski Stanisław, organista.
504. Niesiołowski Kazimierz, obywatel.
505. Niewiarowski Wład., ajent. Tow. u.
506. Nowak Józef, wł. zakł. fryzyersk.
507. Nowak Józef, handlowiec.
508. Nowak Kasper, prawnik.
509. Nowak Ludwik, drukarz.
510. Nowicki Stan., prakt. kasy miej.
511. Nowiński Antoni, właśc. fabryki.
512. Nycz Ignacy, prawnik.
513. Nycz Karol, emerytowany zarządca szpitala św. Łazarza.
514. Dr. **O**baliński Alfred, prof. uniw.
515. Ochęduszko Jan, prawnik.
516. Ochocka Antonina, obywatelka.
517. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. szkoły przemysłowej.
518. Odrzywolski Walery, rządca dóbr.
519. Okoński Tadeusz, drukarz.
520. Olmiński Ludwik, subjekt handl.
521. Olszewski Henryk, urz. kolei pań.
522. Opuszyński Karol, naucz. gimn.
523. Oraczewski Tomasz, budowniczy.
524. Otto Karol, właściciel fabryki.
525. Owsiak Stefan, drukarz.
526. Dr. Ożóg Kazimierz, sekr. kol. państ.
527. **P**ałasiński Zygmunt, handlowiec.
528. Panczakiewicz Ludwik, asyst. bud.
529. Papée Maks., weterynarz Magistr.
530. Pardalewicz Stanisław, drukarz.
531. Dr. Pareński Stanisław, profesor uniw. Jagiell., radca miejski.
532. Pawlica Jan, prof. gimn.
533. Peszkowski Ludwik, nauczyciel.
534. Piasecki Eugeniusz, medyk.
535. Piasecki Feliks Walezy.
536. Dr. Pieniążek Karol, adwokat, radca miejski.
537. Dr. Pieniążek Przemysław, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
538. Pieniążek Odrowąż Czesław, prof. wyż. szkoły realnej.
539. Pieniążek Odrowąż Stanisław, urz. Tow. ubezp.
540. Pieniążek Wacław, szklarz i obyw.
541. Piętkiewicz Henryk, krawiec.
542. Pietrzykowski Karol, asyst. poczt.
543. Pilecki Oktawian, drnd medycyny.
544. Pindor Franciszek, drukarz.
545 Pinkalski Wincenty, majst. blach.
546. Piotrowski Antoni, art. malarz.
547. Piotrowski Teofil, akademik.
548. Piszczek Kazimierz, tapicer.
549 Piwarski Antoni, pomoc. księg.
550. Piwowarski Wincenty, studniarz.
551. Piwowoński Stanisław, kierownik fabryki wyrobów papieru.
552 Plesnar Ignacy, wł. real.
553. Płatek Julian, inżynier, wł real.
554. Podczadzki Antoni, adj. kol. państ.
555. Podczaski Konrad, handlowiec.
556. Podczaski Stanisław, handlowiec.
557. Pogorzelski Wiktor, naucz. gimn.
558. Pokorny Józef, adj. kolei państw.
559. Policzkiewicz Maryan, drukarz.
560. Porębski August, kupiec.
561. Porębski Michał, handlowiec.
562. Praszkiewicz Juliusz, ślusarz.
563. Promiński Jan Maryan, agronom.
564. Pruszyński Aureliusz, litograf.
565. Pruszyński Szymon Faustyn, adj. budownictwa.
566. Prysak Piotr, prof. Semin. żeńsk.
567. Przeszowski Kazimierz, pom. handl.
568. Przeworski Juliusz, obyw., rad. m.
569. Przeworski Zygmunt, syn obywat.
570. Przyjemski Stefan, masarz, wł. real.
571. Pyrzowski Leopold, urz. sądowy.
572. Pytlarski Stanisław, technik.
573. Dr. **R**aczyński Adam, lekarz.
574. Raczyński Józef, drukarz.
575. Radomski Franciszek, mechanik.
576. Radoń Karol, urz. kasy miejskiej.
577. Dr. Rajewski Jan, prof. szk. przem.
578. Ramza Jacek, podinspektor ekonomatu miejskiego.
579. Rappaport Edmund, prawnik.
580. Rausch Ludwik, lakiernik.
581. Rayal Franciszek, kupiec.
582. Rayal Ignacy, kupiec i obywatel.
583. Redyk Leon, farmaceuta.
584. Redyk Wiktor, wł. apteki, r. miej.
585. Rehman Stanisław, obyw. radca m.
586. Reim Gustaw, kupiec.
587. Reindl Wacław, urz. Star. górn.
588. Reiner Eugeniusz, właśc. handlu.

589. Repetowski Piotr, introligator.
590. Dr. Rettinger Józef, adw., rad. m.
591. Dr. Rękiewicz Józef, kom. polic.
592. Rischka Emil, architekt.
593. Ritterschild Włodzimierz, urzędnik Tow. wzajemnego kredytu.
594. Ritterschild Zdzisław, urz. Tow. u.
595. Rogalski Karol, fryzyer.
596. Romanowski Ign., przedsięb. budowl.
597. Rongier Paweł, lektor jęz. franc.
598. Rotter Jan, dyrektor szkoły przemysłowej, radca miejski, poseł.
599. Rowiński Jan, wł. magazynu konf.
600. Dr. Rowiński Stan., auskult. sąd.
601. Rożnowski Stanisław, właściciel realności i fabryki mydła.
602. Ruciński Szczęsny, naczelnik „Sokoła“.
603. Rudawski Emil, urz. magistratu.
604. Rudolphi Karol, notaryusz.
605. Rudowski Szymon, technik.
606. Rudowski Michał, słuch. agron.
607. Rudy Stanisław, stolarz.
608. Rudzki Maurycy, prof. uniw.
609. Dr. Rutkowski Leon, lekarz.
610. Rupniewski Juliusz, subjekt handl.
611. Rząca Karol, obywatel, rad. miej.
612. Rząca Tadeusz, urz Banku galic.
613. Rzymkowski Feliks, prawnik.
614. **S**alwach Kazimierz, handlowiec.
615. Saare Józef, nadinżyn. Starostwa.
616. Saski Sylweryusz, artysta-malarz.
617. Satalecki Stanisław, handlowiec.
618. Satalecki Wincenty, masarz.
619. Schembeck Józef, prakt. szpitala św. Łazarza.
620. Schmid Kajetan, obywatel.
621. Schneider Jan, właśc. realności.
622. Schneider Józef, prawnik.
623. Dr. Schneider Ludwik, lekarz.
624. Schoen Adolf, właściciel dóbr.
625. Dr. Schoen Henryk, adwokat.
626. Schramm Karol, introligator.
627. Dr. Schwarz Emil, adwokat.
628 Schwarz Henryk, kupiec.
629. Schweitzer Stanisław, drukarz.
630. Sebald Józef, fotograf.
631. Seeling Saulenfels Ferdynand, agr.
632. Seidl Wilhelm, sekret. Rady Sądu krajowego.
633. Dr. Seinfeld Herman, adwokat.
634. Sentykrz Michał, c. k. asyst. cłowy.
635. Sieczowska Anna, obywatelka.
636 Siedlecki Tomasz, obywatel.
637. Siedlecki Kazimierz, urz. tech. Mag.
638. Sielski Stanisław, drukarz.
639. Sikora Emil, prawnik.
640. Siliwanowicz Kazimierz, medyk.
641. Sippel Ludwik, nadzor. rzek przy Starostwie.
642. Siwek Józef, przedsiębiorca.
643. Siwiński Juliusz, zarz. cmentarza.
644. Skalski Stan., majster murarski.
645. Skalski Zenon, kupiec.
646. Hr. Skarbek Romuald, prawnik.
647. Skaza Ludwik, pomocnik księgar.
648. Skórczewski Adolf, kupiec.
649. Dr. Skórczewski Bolesław.
650. Ślaski Bronisław, urz. Banku kraj.
651. Slatowski Wład., urz. gazowni m.
652. Slęk Franciszek, drnd medycyny.
653. Dr. Śliwiński Michał, lekarz i obyw.
654. Sławieński Karol, majster murarski i właśc. realności.
655. Dr. Służewski Kazim., lekarz.
656. Śmiałowski Eustachy, inżynier.
657. Smidowicz Eugeniusz, kupiec.
658. Smiechowski Czesław, mydlarz.
659. Dr. Smolarski Kazim, adwokat.
660. Smolik Wiktor, prawnik.
661. Sobolewski Ignacy, kupiec.
662. Soczek Henryk, tokarz.
663. Dr. Sokołowski August, poseł do Rady państwa i prof. gimn.
664 Sokołowski Tadeusz, medyk.
665. Solecki Ostoja Stan.
666. Soswiński Alfons.
667. Soswiński Stanisław, buchalter.
668. Sozański Karol, handlowiec.
669. Spiss Józef, inspektor szkół.
670. Stachiewicz Piotr, artysta-malarz.
671. Stachowski Stan., wł. realności.
672. Stasiński Ludwik, majst. stolarski.
673. Staszczyk Jan, inspektor akcyzy m.
674. Statowski Franc., sekr Tow. muz.
675. Stattmüller Karol, prof. szk przem.
676. Stein Artur, kasyer Banku hipot.
677. Steingraber Gustaw, prof. wyższej szkoły realnej.
678. Stępiński Józef, brandm. str. pożar.
679. Stępiński Stan., właśc. dóbr.
680. Stiikr Antoni, technik.
681. Stockmar Ernest (senior), aptekarz. radca miejski.
682. Stoliński Ludwik, majster stolarski.
683. Stopa Jan, artysta-rzeźbiarz.
684. Stroka Kornel, inż. asyst. dróg żel.
685. Struszkiewicz Jan Wł., sł. praw.
686. Strożyński Antoni, maszynista kol.
687. Styczeń Stanisław, prawnik.
688. Stypkowski Michał, elew budown.
689. Dr. Suesser Ignacy, depend. adw.
690. Sulikowski Stan. Sławom., wł. real.
691. Sulisławski Romuald, urz. poczt.
692. Supiński Leopold Paweł, prawnik.
693. Suski Wiktor, kupiec.

694. Swiderski Adam Świdrygiełło, urzędnik Tow. wzaj. ubezp.
695. Swierczyński Kazimierz, urz. kol.
696. Swierzyński Stanisław, inżynier.
697. Dr. Świtalski Ludwik, lekarz.
698. Swolkien Wład., nadkom. policyi.
699. Sygietyński Jan, mag. farmacyi.
700. Dr. Szaflarski Jan, adwokat.
701. Szafrański Aleksander, właściciel realn. i zakładu pogrzebowego.
702. Szawłowski Romuald, prawnik.
703. Szczepański Juliusz, urzędnik szpitala św. Łazarza.
704. Szczepański Kazimierz.
705. Szczepański Kazimierz, prawnik.
706. Szczurek Cypryan, handlowiec.
707. Szczurkowski Jan, majst stolarski.
708. Szenk Mieczysław, prawnik.
709. Szklarski Andrzej, siodlarz.
710. Sznajdrowicz Wojciech, kuśnierz.
711. Szałajski Jan, oficyał poczt.
712. Szpakowski Witalis, obyw., rad. m.
713. Szumski Kazimierz, urzędnik Banku hipotecznego.
714. Szyjewski Andrzej, dyrektor drukarni Związkowej.
715. Szymczykiewicz Seb., majster ślusarski i obywatel.
716. Szymczykiewicz Zygmunt, obwatel i majster ślusarski.
717. Dr. Szymkiewicz Kazimierz, lekarz.
718. Szymkiewicz Stefan, urz. Magistr.
719. **T**alowski Teodor, architekt.
720 Dr. Tokarski Stanisław, lekarz.
721. Tomaszewski Antoni, majst. malar.
722. Trembicki Hipolit, medyk.
723. Truskolaski Ernest, akademik.
724. Tuch Antoni, malarz.
725. Turnau Maryan, abituryent.
726. Turliński Ferdynand, restaurator.
727. Turski Wład., inż. Wydziału kraj.
728. Tymków Józef, introligator.
729. **U**derski Edward, inżynier, b. poseł na Sejm krajowy.
730. Dr. Ujejski Mieczysław, ausk. sąd.
731. Uzarski Ksawery, kasyer Kasy oszcz.
732. Uziębło Jan, ob. w Trzebini.
733. du **V**all Władysław, inż. kol. pań.
734. Vogel Aloizy, mechanik.
735 Dr. Vorzimer Daniel, kand. adw.
736. **W**achtel Henryk, radca górniczy.
737. Wachtel Wilhelm, ucz. szk. sztuk pięknych.
738. Dr. Wachtel Zygmunt, lekarz.
739. Wadowski Stefan, akademik.
740. Wakulski, snycerz.
741. Dr. Waligórski Jan Odrowąż.
742. Walkowski Jan, drnd medycyny.
743. Walter Henryk, radca górniczy.
744. Woltner Karol, majster tokarski.
745. Walz Ferd., dyrektor szkoły jazdy konnej.
746. Wańkowicz Czesław, medyk.
747. Warzeszkiewicz Kazim., prawnik.
748. Wasiewicz Mieczysław, sł. filozofii.
749. Wasiewicz Zygmunt, prawnik.
750. Waszkiewicz Jan, art. rzeźbiarz.
751. Waśkowski Piotr, obywatel.
752. Wazel Stan., urz. kolei państw.
753. Wątorski Jan, właściciel piekarni.
754. Wdowiszewski Wincenty, inspektor budownictwa miejskiego.
755. Wentzel Konrad, kupiec, rad. miej.
756. Wernberger Jan, naucz. szk. real.
757. Dr. Wędrychowski Wład., adwokat.
758. Wieczorkowski Leon, tapicer.
759. Dr. Widigier Franciszek.
760. Wilczyński Józef, słuch. budown.
761. Wilczyński Ludwik, medyk.
762. Wilmann Arnold, pom. handlowy.
763. Winkowski Józef, profesor gimn.
764. Wiskida Stanisław, fryzyer.
765. Wisłocki Piotr, farmaceuta.
766. Wiszniewski Jakób. wł. drogueryi.
767. Wiszniewski Jerzy Zwarzyłło, praw.
768. Wiszniewski Konst, właśc. apteki.
769. Wiśniewski Ad., emer. sędzia pow.
770. Wiśniewski Franciszek, masarz.
771. Wiśniewski Fel., dzierżawca Szczawnicy.
772. Wiśniowski Józef, urz. Magistratu.
773. Dr. Wittig Witold, auskultant sąd.
774. Włodarczyk Władysław.
775. Włodzimirski Alfred, porucz. rezer.
776. Wodzinowski Teodor, art.-malarz.
777 Wojciechowski Ignacy, kupiec.
778. Wojciechowski Władysław, jubiler.
779. Wojtasiewicz Kaz., majst. szewski.
780. Wojtych Felicyan, rytownik.
781. Wolff Eugeniusz, prawnik.
782. Woliński Leonard, handlowiec.
783. Wójcicki Franciszek, restaurator.
784. Wójcik Karol, introligator.
785. Wójcikiewicz Stanisław Józef, właściciel miodosytni.
786. Dr. Wróblewski Augustyn, lekarz.
787. Wróblewski Władysław, prawnik.
788. Wyrobek Zygmunt, medyk.
789. **Z**abłotny Marcin, kupiec.
790. Zajączkowski Kazimierz, kupiec.
791. Zajdzikowski Kazimierz, prywat.
792. Zajdzikowski Maryan, szklarz.
793. Zajdzikowski Maks., szklarz.
794. Zajdzikowski Teodor, exp. poczt.
795. Zakrzeński Stefan, obywatel.
796. Zaremba Karol, architekt, radca m.

797. Dr. Zarewicz Aleksander, prymaryusz szpitala św. Łazarza, prof. uniw. Jagiellońskiego.
798. Zatorski Jan, właśc. realności.
799. Zawiłowski Ludw., radca magistr.
800. Zbyszewski Bron., słuch. praw.
801. Zgierczyński Stan., ucz kursu han.
802. Zelek Józef, adjunkt sądowy.
803. Zenowicz Franc., maszyn. kol. państ.
804. Zgud Klemens.
805. Zieleniewski Edward, inżynier.
806. Zieliński, optyk.
807. Zieliński Bolesław, majster ciesiel.
808. Zieliński Stanisław, drukarz.
809. Dr. Ziembicki Teofil. prof. gimn.
810. Ziemliński Stanisław, handlowiec.
811. Zimler Jan, kupiec.
812. Zmigród Bolesław, medyk.
813. Zubrzycki Jan Karol Sas, docent politechniki.
814. Zwoliński Antoni, adj. podatkowy.
815. Zwoliński Leonard, wł. księgarni.
816 Zychlewicz Leon, asyst. szk przem.
817. Żeglikowski Jan, wł. realn.
818. Żółtowski Ignacy, obywatel.
819. Dr. Żórawski Kazimierz, prof. Un.

Na początku roku 1897 przybyli nowi członkowie:

1. Adamowicz Konstanty.
2. Buś Jan, słuchacz praw.
3. Brochocki Jan, słuchacz praw.
4. Biega Bolesław, uczeń szkoły sztuk pięknych.
5. Budzyński Kazimierz, medyk.
6. Dr. Bujwid Odo, prof. Uniwers.
7. Baranowski Łucyan, właśc fabryki.
8. Dłużewski Karol, akademik.
9. Dehnel August, ucz. stud. rol.
10. Fusiecki Kazimierz.
11. Herlinger Maurycy, medyk.
12. Jarosz Władysław, drnd. med.
13. Josse Alfred, słuchacz praw.
14. Kaczkowska Emilia, właś. real.
15. Klemensiewicz Edmund, notaryusz.
16. Dr. Kleczyński Władysław.
17. Kręcioch Maryan, czeladnik szklarski
18. Dr. Koziański Kaz., ausk. sąd.
19. Kuzia Wiesław, technik.
20. Lutwak Anzelm. słuch. praw.
21. Lippel Jakób, abituryent.
22. Muszyński Damian, drnd. med.
23. Moskowski Tadeusz, uczeń szkoły sztuk pięknych.
24. Niarczyński Bolesław, prywatysta.
25. Pieguszewski Ludwik, handlowiec.
26. Pospiła Karol, kand. notar.
27. Podliński Walenty medyk
28. Pasowicz Piotr, sł. filozofii.
29. Parafiński Piotr, rymarz.
30. Pik Wojciech, akademik.
31. Paczosa Franciszek, sł. filozofii.
32. Pieguszewski Stan, prakt budowl.
33. Rozwadowski Jan, dr. filozofii.
34. Rappaport Leon. medyk.
35. Rybicki Grzegorz, handlowiec.
36. Sobański Teodor Oskar, agronom.
37. Sołga Fr. urz szpitala św. Łazarza.
38. Spala Jan Franciszek, ślusarz.
39. Schermann Rafał, urzęd. Tow. Ubez.
40. Stolecki Kazimierz, technik.
41. Szpunar Józef, asystent farmacyi.
42. Śliwiński Aleksander, ausk. sąd.
43. Tomaszewski Władysław.
44. Vorzimmer Maurycy, prywatysta.
45. Zając Aleksander, urz. dyr skarbu.
46. Zaleski Tadeusz, sł. medycyny.
47. Zych Józef, prywatysta.